Ն՝ 1975 — 1884 ՄԱՐՏ 9 ՇՈՒՐԱՆ — ՄԻՐՈՅԻՆՑԻ ՄԻՆԻ

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԷԵՄԷՐ

ՊԼՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻՍԹԻԿՅԷ ԻԼՄԻՅԼ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԼ

ՎԷ ՍԱՒԻՐԼԻՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒԵՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէջհիտիէ 20 զրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւշ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Գիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ ճիւնէի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
Միւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »

ԻՄԹԱՀ. Պանգա, Շերբէթ վէ Ղումրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ ճիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . . 6 ղրշ.
Միւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »

Զիյատէ միւտաէթ իչիւն իլանաթա այլը բազարլըգ օլուր։

Մէվատը նաֆիյատ տայիր ֆպէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իտատէ օլունմայաճագ տըր։

ԿԻԻՆԻՒ ԿԷԶՄԻԾ Ն՝ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Խաբէխանէսի, հէյէթը Թահրիրիսէսի վէ մաթպասը, Պամպօլտա Պազը Ալի հատէսինդէ նումէրօ 20 խանէսէ տիր։ — Կազէթանըն ուսուլը իտարէ վէ Թահրիրիսէսինէ այիտ քեֆֆիյէի մէվատա հագդընտա Միւտիրի կազէթա Տիդրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեֆֆիյէի մէքեաթիպինդ տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սուլտանտա Թամանհիթտէ Օսման Տիկմա օրտուսը իլէ Ինկիլիզ օրտուսը պէյնինտէ վուգու պուլան իլինճի մուհարէպէ հագդընտա սոն բօսթա կազէթալարընտա վէ պու կիւնքի նիւսխէսիգին Զինճի սահիֆէսինտէ կէօրիւլէճէք Թաֆսիլաթտան մէզքիւր մուհարէպէնին Ինկիլիզէրէ չօղա օթուրտըղը հավատիսի Թէհագուգ իթմիշ տիր։

Ասի սէրքէրտէսի Օսման Տիկմանըն էլեէվմ նէրէտէ պուլունտըղը մանիմ օլմարդա, հաթթա պօղազը ռիվայէթլէրէ կէօրէ, մէրգում Թամանհիթ մուհարեպէօնտէ հղալը տէյիլ իմիշ։

Ժէնէրալ կրահամ՝ մէրգումդն քէլլէսինի կէթիրէնէ 1000 ինկիլիզ լիրասը վերիլէճէյի վատանը հաղիլ իլանլանը նազը իթմիշ տիր։

Լօնտրատա նէշր օլունան Բէլմնլ կ-ազէթ՝ Սուտան մէսէլէսինէ տաիր եազմըշ օլտըղը պէնտէրի՝ պու քէրրէ «Սուտան քիմի՞ օլաճագ» իլնվանը իլէ պիր բիսալէ չէքիլմէնէ թաղ իթմիշ վէ բիսալէնին գապանը իւօթիւնէ Մէհմտի Թաֆիգբընտան Թութուլանլարը նէ ադրէթլէ գաթլ իտիլտինի մուսավիր զայէթ միւհիշ պիր բէսիմ իրավէ էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր բիսալէտէն պազը նիւսխէլէր Տէրսաատէթէ վիրուտ իթմիշ տիր։

Մըսրատա տախիլիէ նէզարէթի միւԹէչարի՝ Մ. Գլիֆօրա Լէյտրն պիրատէրի եիւզ պաչը Լէյտ՝ էլ Թէպ մուհարեպէսինտէ ասիլէրատէն ալընան պայրագ վէ սաիրէտի համիլէն վէ Ինկիլթէրրայա միԹէզէճիհէն Մըսըրտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Բուսէլի չըմէնտֆէրլէրիլէ Էվբօրա չըմէնտֆէրլէրինին եէքարիկէրինէ պիրլէշթիրիմէլէրի իչինէ ինչա օլունաճագ խաթթըն Գարան Հիրշ Թարաֆընտան ինչա խաթմէսի հագդընտա Նաֆիա Նազրը Հասան Ֆէհմի բաչա հագրէթլէրի Թարաֆընտան թանզիմ օլունան լայիհա՝ կէչէն բազար կիւնիւ մէճլիսը խասը վիւքէլատա մէվզը՝ Թէղէքիւբ գօնուլմուշ վէ օլ պապատ այչլան միւզաքերաթ անճագ էվվէլքի կիւնքի մէճլիսը վիւքէլատա խիթամ պուլուպ՝ լայիհայի մէզքիւրէ պիրգապուլ խաքիրան Շահանէյէ արզ օլունմուշ տը։ Իչպու լայիհատա եալընըզ ինչա օլունաճագ պիրլէշմէ խաթթընտան պահս իսթիմիշ տիր։

—

Խմթիազաթը բուհանիյէ մէճլէսինէ տաիր Բում բաթրիգխանէսինին լայիհայի ճէվապիէսինին ճումա էրթէսի կիւնիւնէ գատար Թագտիմ օլունմասը հագդընտա Բաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրինին վուգու պուլան պիր Թէքլիֆի՝ Բում Բաթրիգխանէսի մէճլիսը մուխթէլիֆինտէ էվվէլքի կիւնթահթը Թէղէքիւբէ ալընարագ աղանըն էքսէրիսի Թէքլիֆը մէզգուրը գապուլ իթմիշ։ Վէ եագընտա հալի մէմուլ օլան պու մէսէլէտէ Բաթրիգխանէ հուգուգընըն նազարը իթինայա ալընմատըղը սապիթ օլուրխէ, օ զէման մէզքիւր լայիհանըն Թագտիմ գբլընմասը Թէնիպ օլունմուշ տը։

—

Օսմանը սէվահիլինտէ 5 Թէնէլաթօտան եօգարը օյան պէլճիւմլէ սէֆարը Թիճճարիյէ վէ սաիրէտէն Թէնէլաթօ պաչընա պիր մըգտար խարճ ավզը իլէ սահիֆէլէրի եէտինէ գաչար Թէնէլաթօ օլտուղընա տաիր պիրեր չահատէթնամէ վերիլէճէք։ Վէ իչպու սէֆինէլէր էճնէպի լիմանլարընա կիթտիքլերի վագթ համիլ օլտուգլարը չահատէթնամէլերի մուճիպինճէ ըուսումը նիսպիյէսինի էթա էյլեյէճէքլէր իսիլ։ Իչպու գարար տիվէլը մուազամաճա գապուլ օլունմուշ։ Վէ կէչէն կիւն տաիրէի Պահրիյէտէ միւԹէչէքիլ գօմիսիոնը մախասուս Թարաֆընտան մազպաթասը պիրԹանկիմ խաքիրան Շահանէյէ Թագտիմ գբլընմըշ։ Վէ իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթտիքտէն սոնրա, իյֆար միւգԹէզասընա միւսարաաթ գբլընաճագ իմիշ։

—

Մուհարեպէի ախիրէտէ միւԹէզարրուր օլմուշ օլան Բուսիա Թէպասասընա վէքիլմէսի լազըմ կէլէն Թազմինաթ հագդընտա Բուսիա սէֆարէթի Թարաֆընտան եվվէլքի կիւն Պազը Ալիյէ պիր նոթա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մէզքիւր նոթատա, մըգտարը 250.000 լիրա օյան Թազմինաթը մէզքիւրէնին Թէէտիյէսի հագդընտա իրատէի Շահանէ սուտուր իթտիյի պէյան օլունարագ, մէպլաղը մէզպուրը Մալթէ նէզարէթինտէն նէ վագթ Թէէտիյէ օլընաճագը պէյան գբլընմըշտը։

—

Վիէննատան եազըլտըղընա կէօրէ, կէչէն փեարվար այընտա Արնավուտլըգտա Քիրի նամ վատանտէ իճրաի շէգալէթ իթտիքտէն սոնրա տաղլարա չէքիլմիշ օյան միւղԹէճիլէրի Թէէտիպ իթմէք իւզրէ, Շաբաս վէ Շօյիս գապիլէլէրինին արագիսինէ անգարիպ պիր գօլ ասաքիրը Օսմանիյէ սէվգ օլունաճագ, վէ ասայիշը մէմիկէթին Թէէսիսի վէ պիր եէնի գայմագամ՝ նասպը իչիւն մարտըն էվսաֆԹինէ տօղրու Միրտիթի սէրքէրտէլէրիլէ իճրաի միւզաքերաթ իտիլէճէք իմիշ։

—

Տէրսաատէթտէն մարտ 3/15 Թարիխիյէ Գէոէբէոռ Բուլէնէէ եազըլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Գարատաղ բրէնսինին Տէրսաատէթտէ պուլունտըղը էանատէ գարարլաշտըրըլան վէ ֆգաթ մահալինտէ իճրասը նամիմքին կէօրիւնէն խաթթը հուտուտա եէրինէ տիկէր պիր խաթթը հուտուտ Թայինի իւզէրինէ Օսմանը վէ Գարատաղ գօմիսէրլէրի իթԹիֆագ իտէմմիշլէր տիր։ Պու մէսէլէնին սուրէթը գաթիյէտէ Թէսվիյէսի խուսուսընա զաթէն վուգուա կէլէն միշքիլաթա պու տէֆա պիր մանիա տահա միւնզամ օլմուշ տըր։ Չէօյլէ քի, Պապը Ալի՝ Պէրլին ահանամէսի մուճիպինճէ Գարատաղա Թէրը օլընան արագիտէ վագը Օսմանը տէվլէթինին էմրը Էմիրիյէի խուսուսիյէսի իչիւն Գարատաղ Թարաֆընտան Թիրքիյա պիր Թազմինաթ վէրիլմէսի լազըմ կէլտիկինի էմարէթը միւշարէլէյհայէ ալիսրէն իսիթար իթմիշ տիր։ Գարատաղ պու անէ տէկին Պապը Ալինին մէզքիւր Թալէպինէ էհէմմիյէթ վերմէմէք կիպի պիր մէյլանտա կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, հիւքիմէթը Սէնիյէ՝ Թէահհիւտաթը Թարաֆէյնտէն իճրասընը մուսիրբանէ Թալեպ իթմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԹԻ

Ամէրիգա սէֆիրի ժէնէրալ Ուալլաս եվվէլքի կիւն հուզուրը Շահանէյէ չըգմըշ տը։ Միւշարէլէյհ՝ ըզհար պուլրըլան արզուի Շահանէ մուճիպինճէ, ժէնէրալ Պերտանը Թագտիմ իթմէք իւզրէ պու կիւնլէրտէ եէնի Մապէյնէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

—«Վան վալիի սապզը Հասան բաշա հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ Սթամպօլա քէշիտէ իթտիյի պիր Թէլէկրաֆտա, նիչէ սէնէլէրտէն պէրու Սթամպօլտան միւֆարագաթը վէ Ցէրսաատէթտէ պուլունան վալիտէ վէ սաիր պազը ագրապալարը իլէ միւզաթա հարէքէթի ճիհէթիյլէ, վիլայէթտէն ինֆիսալի քէնտի հագդընտա պիր լութֆ ու իհսանը Բատիշահի օլտուղընը կաբր էյլէմիշ տիր։

—«Պէյօղլու Թէպտիլէրի խալգտան ճէպրէն բաբա ալմագ կիպի հալաթա Ճիւրաթ իթտիքլերի, վէ հաթթա պիր գաչ կիւն էվվէլ էճնէպիլէրտէն իբի քիշիտէն թարգընտան, հէնուզ կաթողիկոս ինթիխապ օլունմագսըզը, միւԹէատտիտ Թէպրիքլէր վուգուա կէլմէքտէ պուլունմուշ տը։

3.—Խրիմեան Ամեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հազրէթլէրի.

Խրիմեան Սրբազան՝ էտպիատտա պէօյիւք պիր չէրէֆ գազանմըշ օլտուղու կիպի, 25 սէնէյի միԹէճավուզ միւտտէթտէն պէրու Վարագայ վանքը վանահարլըղը վէ 9 սէնէ Մուշտա վագը Ս. Կարապետ վանքը վանահայրլըղը վէ 4 սէնէ տէ Ցէրսաատէթ Բաթրիգլիկինի իճրա իտէրէք, չէօհրէթը ազիմէ գազանմըշ տը։

4.—Պրուսա առաջնորդը Ռուբինեան Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան.

Վեհ. Գէորգ Դ. կաթուղիկոստան սոնրա մուսիմլէյհ Բարթուղիմէոս Սրբազան Պրուսայա առաջնորդ նասպ օլունըպ 1866 սէնէսինտէն պէրու մէզքիւր վիճակը քէմալը ֆէթանէթլէ իտարէ իթմէքտէ օլտուղընտան, եալընըզ մէզքիւր վիճակա մէնսուպ օլան ճէմաաթը Թէվեճճիհինէ տէյիլ հաթթա մահալլի պիճճիմէ իսլամ վէ Ռում էհալիսինին վէ ագվամը միխԹէլիֆէի սարէնին Թէվեճճիհ վէ մուհապէթինի տախի ճէլգ իթմիշ տիր։

Պէրա սէյյահաթ վէ սուլար իչիւն Պրուսայա կիտէն Էվրօբալը ասըլզատէկեան վէ վիւզէրաի Օսմանիյէ վէ սիֆէրաի էճնէպիյէ՝ մուամէլէի իլԹիֆաթքեարանէ վէ միւսաֆիրբերվէրանէսի իչիւն բուհանիի մումիսիյէհէ բէք զիյատէ իպրազը հիւմմէթ վէ բիսյէթ իտէլլէր։

Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան՝ մէմուրիյէթինտէ բէք սէրթ վէ միւտագգիգ օլուպ, խուսուսի իլէ նամուսը բուհանիյէթի հիչ պիր ասվատտէ բայմալ իթտիրմէզ։ Մուամիլէյհին մէսլէքի՝ միլլէթէ մալիմ օլտուղունտան, վէ հաթթա պիր վագթ պազը մէհաֆիլը միհրիմմէտ տէ Բաթրիգ գայամգամլըղընա նամզէտ Թէքլիֆ իտիլտիկինտէն, մուամիլէյհ՝ արթըգ պէզիմ Թավսիյէմիզէ միհրթաճ պուլունմամագտա տը։

5.— Կաթողիկոսական տեղապահ Մամիկոնեան Ամեն. Տ. Մակար Սրբազան հազրէթլէրի.

Տ. Մակար Սրբազանընթէր ճէմիի հալի ախիրէն կազէթալարտա նէշր օլունը իսէ տէ, միշարիլէյհին էն բարլագ պիր իշի հէնուզ զիքը օլունմամըշ տը։ Միւշարիլէյհ Տ. Մակար Սրբազան՝ Թիֆլիս Աաչնորդը իլէն, Բուսհիւքիմէթի՝ մէքեաթիպը միլլիլէնին ումուրը տախիլիյէսինէ միւտախէլէ իթմէք մէսէլէսինի մէյտանա չըգարմըշ իսէ տէ, Տ. Մակար Սրբազան՝ ճէսարէթ իտիւպ, մէսէլէյի քէնտի իւզէրինտէն Սրբազան Կաթողիկոս իւզէրինէ ամիմըշ տը։ Աժտէրխան առաջնորդը միւթէվէֆա Վեհապետեան Գեորգ եպիսկոպոս՝ իսէկաթողիկոսըն ըէյինի սօրմագսըզը մէքթէպին իտարէի տախիլիյէսինի անիտէ Բուս հիւքիմէթինէ թէսլիմ իթմիշ իտի։

6.—Իզմիր առաջնորդը Մուրատեանց Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան.

Մուամիլէյհ Իզմիր առաջնորդընըն բուհանիյէթի Ս. Երուսաղէմտէն պաչլարպ, էվվէլա Միաբանական Ընդհ. Ժողովա ատենապետ վէ Ֆառանգաւորաց վարժարանընա ուսումնապետ վէ մուախէրէն մէզքիւր վանքտա նէշր օլունան Մեծ. բիսալէսինէ պաշ մուհարրիր օլմուշ տը։

Բուհանիի մուամիլէյհ՝ Բուսիատա տախի պիր խայլի բուհանի մէմուրիյէթլէր իչիւն իտիւպ, 1871 տէ Ս. Երուսաղէմ վէ Ցէրսաատէթ Բաթրիգլիգլերի Թարաֆընտան Մաճարիսթան վէ Թրանսիլվանիա Էրմէնիլերինէ Այտէ-Հէ-Է կէօնտէրիլերէք, օրատա իլԹիֆաթը ֆէվգէլադայէ իլէ գապուլ օլունմըշ վէ Թօբատըը նագտ վէ հէսիյէլէրի՝ ատմը Թամարնատան նաչի, Ս. Երուսաղէմ վանքընա Թէրը ու Թէպերրու էյլէմիշ տիր։

Բուհանիի մուամիլէյհ՝ Մանչէսթրը Հովիւկիկինէ տավէթ օլունաճաղը սբրատա՝ Իզմիրէ Առաջնորդ ինԹիխապ օլունարագ, իչպու մէմուրիյէթի 7 սէնէտէն պէրու քէմալը տիրայէթ վէ ֆէթանէթլէ իլիֆ էյլէմէքտէ տիր։ Գեր. Մելքիսեդեկ Սրբազան՝ եպիսկոպոս օլմագ իչիւն Ս. Էջմիածինէ կիԹտիկինտէ, մէսարիֆը բահկիյէսինին իզմիր սանտըղընտան Թէէտիրէսինի գապուլ իթմէյիպ, քէնտի քէսէսինտէն Թէսվիյէ իթմիշ տիր։

7.— Իսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէի Քարոզիչի Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան.

Մուամիլէյհ Սրբազան՝ սինճէ հէր նէ գատար հէրբանտէն քիչիւք իսէ տէ, միւհիմմ գօմիսիօնլարտա ազա պուլունարագ, կրօնժողովա տա ազալըգ իթմիշ պուլունտըղընտան, ահվալը միլլիյէճէ պէօյիւք Թէճրիպէսի պուլունտըը կէպ, կաթողիկոսլար հագդընտա նէշր իթմիշ օլտուղը պիր Թարիխը բուհանի տախի մուամիլէյհին Թէճրիպէկիզարլըղընա պիր Թէէմինաթ ատտ օլունապիլիր։

Թէրճէմէի հալէրինի խիւլասաթէն պայատէ գիքը իթտիկիմիզ պու 7 նամզէտլէրտէն հէր հանկըսը տա Ս. Էջմիածին Քիւրսիի Շերիֆինէ Ընդհանրական Հայրապետ նասպ օլունսա, Միլլէթին վէ Քիլիսէնին իսթէտիկի օլաճագ տը։ Լաքին էհալինին արզուսը էն զիյատէ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի հագդընտա օլտուղընտան, պէղ տախի պէր վէճճը սապզգ միւշարէլէյհին նամը Նամիսինի նամզէտ մագամընտա եատ ու Թիզքեար իտէրիզ։

—

Պրուսա Առաջնորդը Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան՝ տիւնքի նիսխէսիմզտէ եազարդըմզ իւզրէ նամիազմէ օլմասըյլա պէրապէր, կէրէք աթըպպայա քէնտուլի Թէտավի իթտիրմէք վէ կէրէք բազար էրթէսի կիւնքի եկեղ. Համագ. ժողովտա հազը պուլունմագ իւզրէ, տիւնքի կիւն Ցէրսաատէթէ միվասէլէթ իտէրէք։ Օրթաքէյտէ Մագուտ Սիմոն պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին եալընա էնմիշ տիր։

Բուհանիի մուամիլէյհ՝ պու կիւն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան վէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Եսայի Սրբազան հազարաթըյա, վէ եարըն տախի Սաարագամ Սահատ բաչա վէ Շեյխիսլամ էֆէնտի վէ վիւքէլաի սաիրէ հազարաթը իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։

—

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի՝ եէնի կրօնժողովը եարընն սաաթ 5տէ Բաթրիգխանէտէ ագտը իճթիմաճ տավէթ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր ժողով՝ իչպու իճթիմատ, քէնտի Դիւանընը ինթիխապ իտէճէք տիր։

—

Իզմիր միլլէթիմիզ միւԹէհայիգանընտան Սպարթալեան Յովհաննէս էֆէնտի՝ պու քէրրէ շէհրը մէզքիւր Ս. Լուսաւորչեան խասթախանէսինէ 8 Օսմանը լիրասը իանէ վէրմիշ տիր։

—

Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի ազալարընտան պիր չօգ Երեսփոխան՝ պու կիւն Գալաթա Մատենադարանընտա իճթիմա իտէրէք, մէճլիսը մէզքիւրը կէչէճէք իճթիմաճընտա միւղաքերէ օլունաճագ մէսաիլի թահրիր Թէտգիգ վէ միւԹալէյէ ալաճագլար տը։

—

Ֆօրն պէեանընա կէօրէ, էրզրումտա էրմէնի Գաթօլիք մէրխասասը Մելքիսեդեկեան ֆագիլէթլու Յոհաննես Արքեպիսկոպոս՝ էվվելքի կիւն Բօմայա միԹէվեճճիհէն Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

ԻԹԹԱՀ

Ս. Էջմիածին կաթողիկոսըղընա 7 նամզէտ ճէտվէլը էսասխանին Թանզիմ իչիւն բազար էրթէսի կիւնիւ իճթիմա իտէճէք եկեղ. Համագ. ժողով իչիւն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի Թարաֆընտան մէճլիսը մէզքիւր ազատ բուհանիյէսինէ եազրան տավէթնամէնին պիր սուրէթի կազէթամզը իչ սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ օլտըղընը պուրատա իխթար իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամանս Հավաս գործակալությունը Բարձրագույն հրամանատարությունից Բեռլին օրուան Շեբէրֆիր տը։

Բօմա 20 մարտ

Հէյէթը վիւքէլա խթիճա իթմիշ իսէ տէ, պու պապտէ Գրալ՝ պիր գարար վերինճէյէ գատար բուլէթը մէսալիհ իչիւն վիւքէլա մէմուրիյէթլէրինտէ տեվամ իտէճէքլէր տիր։

Բօմա 20 մարտ

Թէէմին օլունտըղընա կէօրէ, Մ. Ցերբէթիս՝ եէնի գապինէթօյը Թէչքիլ իթմէկէ մէմուր իտիլմիշ տիր։

Լօնտրա 20 մարտ

Պու սապահի կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ, Մ. Կլատսթօնը խասթարդընա տաիր օյան չարիալար բէք միւպալաղալը օլուպ, միւշարէլէյհ՝ չիմտի բէք էյի տիր, վէ պիր գաչ կիւն քէօյե կիտիպ, պատէհու Լօնտրայա ավէթ իտէճէք տիր։

Պէրլին 20 մարտ

Բրէնս Օրլօֆ տիւն պուրայա միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

Պու կիւնքի կազէթալար՝ տէրճ իթտիքլէրի պէնտլէրտէ, միւշարէլէյհին Պէրլին սէֆարէթինէ նասպ ու Թայինի՝ Ռուսիա իլէ Ալէմանիա միանընտա պիր մուգարէնէթի իյմա իտէր օլտուղընը երինէ սէրտ ու իթեան իտիյօրլար։

Կազէթալարը պէեանընա կէօրէ, հէր նէ գատար Ալէմանիա իլէ Ռուսիա միանընտա պիր մուգարէնէթի բէյտա օլմուշ իսէ տէ, Աւսթրիա իլէ Ալէմանիա արասընտաքի մինասէպաթ հալը սապզգընտա գալմագտա տը։

Քէզալիք բրէնս Պիսմարգըն էվրօբատաքի սուլհ ու սապալիլի պօղմագ նիյէթինտէ պուլունտըղընա տաիր զուհուր իտէն չայիա նիմ բէսմի պիր սուրէթտէ Թէքզիպ օլունույօր։

Սթոգհօլմ 20 մարտ

Շուէտ վէլիի ահը բրէնս Օսգար Տիւգ տը Վէրմէլան՝ պու տէֆա Նօրվէկիայա վալի (փիրուա) նասպ օլունմուշ տը։

Էֆքեարը ումումիյէ՝ միւշարէլէյհին իչպու Թայինի լէհինտէ պուլունմագտա տը։

Պիրինճի գազանաճագ	600000	ֆր. Նօ.	1
Բէրաքէնտէ գազանաճագ	200000	» »	49
Պէհէրի 400 ֆր. »	180000	» »	450
			500

1884 մարտ 20|1 ապրիլ, Զարպխանէի Ամիրէտէ չէքիլճէք 500 նումէրօ չըմէնտֆէր։

Պունլարըն իքրամիյէլերի Սթամպօլ պանգալարը վէ պանքէրլէրի Թարաֆընտան իմզալարը ալԹընտա հէր պիր հիսսէսի պէշէր ղրուշա, գուսուրսուզ, տէֆա տէօրԹտէ պիրի 3 ղրուշա, եանի % 25 ղրշ. գազանը Գալաթատա քէօրիու պաշընտա Նօ. 33 Գուլագսըզանընն մագազասընտա պուլունուր։

Զօգ ալան սաթըճըլարա իքրամ օլունուր. Թաշրալարտան օրթինը վերէն պէտէլինի նագտէն եօլլամալը տը։

ՍՈՒՏԱՆ

ԹԱՄԱՆՀԻՍ ՄՈՒՀԱԲԷՊԻՆԻՆ ԹԱՖՈՒԼԱԹԸ

Ալեքսանդրիա մարտն 13։ Ունենք կեցէն բէնճէնպիկ կիւնիւ Սուաքիմ ճիվարընտա Սուտան սարլերի իլէ Ինկիլիզ ասքերի պէյնինտէ վուգուա կելէն չէտիտ մուհարէպէ հագգընտա Բոյտ կազէթասը եէվմը մէգքիւր թարիխլէ պա թէլէկրաֆ աթիտէքի թաֆսիլաթը ալա եէլմիշտիր։

Օսման Տիկմանըն օրտուկեահը զապթ օլունտու։ չէտիտ պիր մուհարէպտէն սոնրա էշգէյա տարարա ֆիրար իթտիքլերինտէն, թաագիպլերի միմքին օլամայագ տը։ Տիւնանըն մէվգրի հարպճաքի թէլէֆաթը 3000 նէֆէր բատտէսինտէ տիր։

Տիւմանըն քէսրէթինէ պինաէն, ասքերիմիզ տիւշմանը կէորէմէյիպ, մուվագգաթ պիր գարըշըգլըգ զուհուր իթտի։ Ասիլէր՝ պունտան պիլիսթիֆատէ, սաֆլարըմըզա սօգուլարլար։ Արապլար՝ էլլերի վէ տիրլերի իւզերինէ սիւրիւներէք, ասքերիմիզին սինկիւլերի վէ թօրլարըն պաշըլարը ալթընա գատար սօգուլմուշ, վէ էոռէմիզէ կիրիպ, ատամարըմըզա խանչէր վէ թօբուզ ատարագ միւտհիշ սուրէթտէ թէլէֆաթա պաշլամշլարտըր։

Պօղազ պօղազա մուհարէպէտէ, ասքերիմիզ՝ պու վահշիլերէ մուգավէմէթ իտէմէյօր իտի։ Զիրա գալգանարը իլէ սիւնկիւլերէ մուգավէմէթ իտէրէք, մըզրագլարը իլէ տախի ասքերիմիզի բախնէտար իտէյօրլար իտի։

Եօրդ վէ Լէնգէսթը ալայլարը բէրիչան օլարագ, պահրիյէ ասքերինին արգասընա տօղրու բիւճաթա պաշլատըլար։ Պահրիյէ ասքերի տէրէճէի Նիհայէտէ թօբլարը մուհաֆազա իթտիքլէրինտէն, պունլարը թէրք իթմէզտէն, 3 զապթիէլերի վէ 11 նէֆէրլերի թէլէֆ օլտու։ Վէ Նիհայէթ միհիմմաթլարը գալմայըպ, բիւճաթ իթտիլէր։

Պու բէրիչանըգ սէրիան սիրայէթ իտէրէք։ ասաքիրը սարէրէնին բիւճաթը տախի մէն օլունամատը։ Պու սրբատա ասիլէր՝ պիդիմքիլերի թագիպ իտէրէք, արգալարընտան քէնտիլերինի ճէրիհատար իթմէքտէ իտիլէր։

Սիւվարի ասքերիմիզ՝ Նիհայէթ բիւճաթը մէն էլլէտի։ մուհարէպէնին էվվէլինտէ սիւվարի ասքերի՝ արգայա չէքիլէրէք, աթլարընտան էնիպ բուսուսյա կիրմիշլէր իտի։

Բէրիչանըգ զուհուրինտէ, սիւարի ասքերի տէրհալ բիյատէ ասքերինին իհտիատընա եէթիշտի։

Տիւշման պէօյիւք պիր ֆըրգա սիւվարինին մուվասէլէթինի կէօրինճէ թէրէտտիւտ իւզրէ գալը, պու սրբատա ասքերիմիզ՝ զապիթէրինին էմրերի իւզրէ քէնտի քէնտիսինի թօբլամայա վագթ պուլմուշ տը։

Ասիլէր իշպու մուվաֆֆագիյէթլերինտէն ճէսարէթ ալըպ մէյտան վերմէմէքտէ օլտուգլարընտան, ասքերիմիզ պունլարը դայէթ շէտիտ պիր աթէշ իլէ տէֆ իթմէք իչիւն բէք չօգ զահմէթ չէքմիշ տիր։ Պու սրբատա սիւարի ասքերի եէնէ կիւզել իրտամէթ իթտի։ հաթթա պազը սիւարի պէօլիւքլերինին էֆրատը հայվանլարընտան էնիպ արգատա թօբլանան տիւշման իւզերինէ ատէշ իթտիրէր։

Ասքերիմիզ՝ տուրուպ թօբլանտրգատան սոնրա եէնէ ահէսթէ ահէսթէ վէ մունթազամէն իլերիյէ տօղրու թէրք օլունան թօբլար ճիհէթինէ հարէքէթ պաշլամշը տը։

Եօրդ վէ Լէնգէսթը ալայլարը՝ հիյնը բիւճաթլարընտա 2 զապիթ իլէ 20 նէֆէր թէլէֆաթ վերմիշլէր տիր։ Պլագվուճ ալայընտան 1 զապիթ վէ 60 նէֆէր թէլէֆ օլտու։

Պու սրբատա արգատա պուլունան պիրինճի լիվա տախի չէտիտէն հարպա իպթիտար իթտի։ Լիվաի մէգքիւրտէքի ասքեր զայէթ կիւզել հարաքէթ իտէրէք, օ տերէճէյէ գատար մէհարէթլէ աթէշ իտիյօր իտի քի, տիւշման՝ ասքերիմիզին սաֆլարընտան 60 եարտա ֆէտսաֆէտէն զիյատէ եազայշրեօր իտի։ Սիւարի թօր պաթարեասը տախի աթէշէ պաշլայըպ տիւշմանը խայը բախնէտար իթտի։

Պիրինճի լիվա իլերիլէտիքճէ, ասիլէր ֆիրարա եիւզ թուտուպ, մէյտանը մուհարէպէտէ մէվթալար տօղյօր իտի։

Ասիլէր՝ թէրք օլունան թօբլարը մէվգիինի տախի պըրագըպ կէչտիլէր։ Լիվաի մէգքիւր պիր տերէյէ գատար իլերիլէյիպ, տիւշման իւզերինէ չիտտեթլէ աթէշ իթտիլինտէն, էշգէյա արթըգ սիւրաթլա բիւճաթ իտէրէք, տերէյէ վէ սահրայա տօղրու ֆիրար վէ եախօտ չալըլար վէ թաշլար արասընտա սագլանըյօր իտի։

Ասիլէր իչիւն արթըգ մուվաֆֆագիյէթ իհթիմալի գալմամըշ իսէ տէ, արա սրբա պազը միֆրէզլէրի ճէսարէթը քեամիլ իլէ եէնէ հիւճիւմ իթտիքլերինտէն, պիր գաչ եարտա իլերիլէտիքտէն սոնրա, թէլէֆաթը քիւլլիյէ իլէ եէնէ բիւճաթ իտէյօրլար իտի։

Իքինճի լիվա տախի թէրք օլունան թօբլարա գատար իլերիլէտի, վէ պահրիյէ ասքերի՝ ալգըշար իլէ թօբլարը կէրի ալը։ Ասիլէր պիր գրթա կաթլնկ թօբունը տէրէյէ տօղրու կէօթիւրմիյէր իսէ տէ, պու տախի եարբմ սաաթ սոնրա պուլունը։

Տիւշման տէրէնին օ պիր թարաֆընա կէչիպ պիր տիւզիյէ թիւֆէնք աթէշի իթմէքտէ պուլունմըշ իսէ տէ, նիշանճըլըգտա մէհարէթի օլմատըգընտան, թէլէֆաթը քէսիրէ վերտիրէմէմիշտիր։

Պիրինճի լիվա՝ պիր ազ իսթիրահաթտան սոնրա եէնէ հարէքէթէ պաշլատը, վէ 9 ֆունտլըգ թօբ պաթարեասընը տախի պէրապէր ալարագ տէրէքտէն աշաղը էնմիշ վէ գարշրտաքի թէքէլերի զապթ իթմիշ տիր։

Պու վէճճէյէ Օսման Տիկմանըն օրտուկեահընա վէ թամազի գարիյէսինէ գատար կիտիլտի։ Ասիլէր մահալը մէզպուրտա մուգավէմէթ հազրը պուլունմուշլար իսէ տէ, պիր մըգտար տահա թէլէֆաթ վերտիքտէն սոնրա, մէզքիւր գարիյէ զապթ օլունմուշ տը։ Գարիյէի մէզքիւրէ ճիվարընտա պիր մըգտար չատըրլար վէ թօրպալար իլէ ագչէ վէ նուգգալար վէ էշեահ սարէթ պուլունույօր իտի։ Ասիլէր՝ զալիպա պիզիմ օրայա գատար կիտպիլէճէյիմիզի մէմուլ իթմէքտէրինտէն, պունլարը օրայա թէրք իլէ քէնտիլերի ահէճէ ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

Պիրինճի լիվամըզ՝ մէզքիւր գարիյէ իլէ օրտուկեահը եագտըգտան սոնրա, եէնէ տերէյի կէչիպ, իքինճի լիվա իլէ պիրլէշմիշ, վէ սու գույլարը ճիվարընտա օրտու գուրմուշ տը։

Ասքերիմիզ՝ Թամազիտէ Օսման Տիկմանըն պարաղընը, վէ մուգատէմա Սինգաթտա Թէլէֆ օլան Թէլֆիգ պէյին էշգէյա եէտինէ տիւշէն սանճաղընը ալաղ էյլէմիշ տիր։

Իշպու մուհարէպէ՝ մուվաֆֆագիյէթը քեամիլէմիզի մուճիպ օլտու։ Էլ Թէպ վէ Թամազի մուհարէպէլերինտէ ասիլէրին զայիաթը 6000 նէֆէր բատտէսինտէ օլուպ, Օսման Տիկմա պունտան մէյուս օլաճաղընտան, միւքեալէմաթա բազի օլմասը մէլհուզ տը։

* *

Իշպու մուհարէպէնին վուգուընտան էվվէլ իքի օրտու պէյնինտէ զուհուրա կէլէն ահվալ հագգընտա տախի Տեւէ Թէլէկրաֆ կազէթասը ալաֆր։ մարտ 13 Թարիխիյէ աթիտէքի Թէլէկրաֆը այմրշ տը։

Տիւնքի կիւն կիւնէշ պաթարգտան պիր ազ սոնրա բիյատէ ասքերիմիզ պիր էոռէ թէրթիպ էյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ կրահամ տիւշման մէվգիինին օրթասընա պիր գումպարա աթըլմասընը էմր իթտի։ Արա եէրտէքի մէսաֆէ 2000 եարտա օլտըզը հալտէ, կիւլլէյէր տիւշմանըն օրտուկեահընտա բաթալըպ զալիպա թէլէֆաթը մուհիպ օլմուշ, վէ պունուն իւզէրինէ սիւքիւնէթ հուսուլէ կէլմիշ տիր։

Սաաթ 11տէ, գօմանտան Բօլֆ օրտուկեահտան չըգըպ, տիւշմանը կէօղէթմէքտէ իլէն, կիճէ եարըսընտա ավտէթ իտէրէք 1½ միլ ուզագտա Արապ գարագոլարընը կէօրտիկինի վէ էշգէյատան 6 նէֆէրին ուզուտա օլուպ կիւլլէյէրիմիզտէն թէլէֆ օլան 2 ատամ՝նայը տախի միւշահէտէ իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր։

Մումիպլէյհ՝ չալըլար արասընտան պիր թէրէյի չըգըպ, տիւշման օրտուկեահընտա աթէշ եանտրգընը տախի կէօրմիւշ տիր։

Սապահա գարշը Արապ միֆրէզէրի՝ ճէնուպը զարպի վէ ճէնուպը շարգի հիհէթլերինտէն իլերլէյիպ, էոռէմիզ իւզերինէ չիտտեթլէ աթէշէ պաշլամըշլար իսէ տէ, կիւլլէյէրին էքսէրի եիւքսէքտէն կէչմէքտէ օլտուղընտան, եալընըզ պիր իքի հայվան թէլէֆ իթմիշլէր տիր։ Մըսրը պիր տէվէճի տախի մէճրուհ ժէտու։ Ասքերիմիզ տէրհալ մուգավէմէթ հազրը օլարագ, եէմալերինտէ Մարթինի թիւֆէնքլերի իլէ մուգապէլէյէ իպթիտար էյլէմիշլէր տիր։ Մէհթապ պիզէ միւսաիտ իտի։ զիրա խայլի ուզագլարա գատար կէօրիւլիյօր իտի, վէ պաղթէթէն մուգու պուլան պիր հիւճում տէֆ օլունապիլիր իտի։

Պիրինճի խապէրտէ, Մըսրը պիր տէվէճի՝ էոռ խարիճինտէ 2—3 գատէմ իրթիֆաընտա պիր մահալէ չըգտըղընտան, ինկիլիզ ասքերի՝ մերգումը տիւշման զանընքիլէ աթէշ իթտիկինտէն, 10—12 գուրշուն իլէ մերգումը թէլէֆ օլտու։ Ինկիլիզ ասքերինտէն 2-3 նէֆէր տախի գազանէն քէնտի արգատաշլարընը սիւնկիւլերինտէն մէճրուհ օլմուշլար իսէ տէ, էոռէ տերունինտէ հէյէճան ճարի օլմամըշ տը։ հաթթա Մըսրը տէվէճիլերի պիլէ քէնտիլերի իլէ տիւշման արասընտա 1000էր նէֆէր ինկիլիզ ասքերի պուլունտըղընը կէօրիւրլեր իտի։ Յօլ թաքիմըզտա պիր գրթա թօր թապիյէ օլանմուշ իսէ տէ, ժէնէրալ կրահամ տիւշմանըն թէգարրուպընա գատար բահաթ տուրուլմասընը էմր իթտիկինտէն, պիզիմ թարաֆրմզտան իպթիտա գուրշուն աթըլմամըշ տը։

Արապլար՝ կիւնէշին տօղմասընտան էվվէլ միթէվալիյէն թիւֆէնք իլէ աթէշ իտիպ, պիզտէն պիր նէֆէրի թէլէֆ վէ պիր դաշ նէֆէրի ճէրհ իթտիրէր։

Սապահ ալաֆրանկա սաաթ 4-տէ, Ուիլա գօմանտասընտա օլան ասքէր իլէ Հապէշ քէօյլիւլերի սօլ թարաֆըմըզտաքի տիւշմանը խթիքչաֆ իլէ, օլ ճիհէթտէ 150 նէֆէր գատար տիւշման կէօրինտիկինի վէ գուվվէի քիւլլիյէլերի պիր ազ ուզագտա օլտըզընը խապէր վերտիլէր։

Արապլար՝ խթիքչաֆճըլարը կէօրտիւքլերինտէ աթէշ իթմիշլէր իսէ տէ, պունլար՝ թէլէֆաթ վերմէքտէպտին ավտէթ իթտիլէր։ Օրտուկեահըմիզը ագչամ իւսթի թէէսսիսինտէ՝ ասքեր աթէշլէր եագըպ, գահվէ բիշիրմէկէ պաշլամըշ վէ ֆանէլալարը օլմայան նէֆէրլէր՝ կէճէ սօուգտան մուզտարըպ օլմուշլար տը։ Բէք չօգ լարը ուլգու. չէքէմէմիշ տիր։ զիրա արա սրբա թիֆէնք սէտտաը ուլգույա մանի իտի։ տիւշման 2 սէյյար խասթախանէ արապարարըմըզ իւզերինէ հիւճում թէսատտի իթմիշ տիր։

Պունլարըն թէրէյլերի մէհթապտա կէօրիւնիր իտի։ Պինապէրին աթըպպա իլէ էրքեանը հարպ հէյլէթի թէհլիքէտէն կիւճ հալ իլէ գուրթուլտըլար։ Միրալայ Գլերինին պաշը իւզերինտէն պիր գուրշուն կէչիպ, թէլէֆինէ գբլ գալմըշ իսէ տէ խէլաս օլմըշ տը։

Կիւնէշ տօղուգտա, պիր գրթա թօր իլէ պիր տէ 9 ֆունտլըգ թօր 1300 եարտա ուզագտա օլան տիւշմենէ աթէշ իտէրէք, կիւլլէյէրի Արապլարը թարուտար իթմիշ վէ տիւշման թամազի գուլյուլարը ճիվարընտաքի մէվգիինէ բիւճաթ իթմիշ տիր։

Ժէնէրալ Սթուարթ՝ Պէյգըր բաշանըն մուգատտէմքի օրտուկեահընտան ալաֆր։ սաաթ 6 պուլուգտա կէլէրէք, բաաթ 7տէ պիր գաչ ալայ սիւարի՝ տիւշման մէվգիինին սաղ ճէնահընը չէվիրմէք իւզրէ հարէքէթ էյլէմիշլէր տիր։

Շեմտիքի մէվգիմիզ՝ մուգատտէմա Դասմ էֆէնտի իլէ մայէթինտէքի 600 նէֆէր սիյահ ասքերին մահվ օլտըգլարը մէվգրի հարպտան ճէնուպը զարպիյէ տօղրու 2 միլ ուզագտա տը։

ՀԵՐՌՈՒՄ

Պու սէրլէվհա իլէ Ա. Այվազեան էֆէնտի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր մէգալէ տիր։

Փոռէի 1829—1832 թիւերով հակիրճծանօթութիւններ տուած էինք Ս. Էջմիածնայ մատենադարանին թանկագին զարդ եղող փղոսկրեայ կազմով մագաղաթեայ երկաթագիր հինաւուրց Աւետարանին նկատմամբ։

Աւետարայ անցեալ տարւոյ Դեկտեմբաթերթին մէջ մեր հրատարակած ծանօթութեանց նկատմամբ քանի մը անճահ սրբագրութիւններ կը տեսնուին, ինչպէս նաև յիշեալ Աւետարանին համար ընդարձակ տեղեկութիւններ։

Տեղեկութիւններն արդէն վերատպուեցան փոռէի և թերթերի մէջ, իսկ կարծեցեալ սրբագրութիւններն դեռ մնաց անվերատպելի։

Կուգամք ուրեմն մենք այ՝ մեր բաժինը կատարել։

Աւարտ՝ մեր անունը այս առթիւ ևս չեշտելով, տուած տեղեկութեանցս համար «կամ գիտամբ կամ անգիտութեամբ խեղաթիւրում է» կը յայտարարէ, և «նախ քան Աւետարանի մասին հաղորդած սխալ տեղեկութիւնները հերքելը իբր թէ տեղագրական վրիպակէ մը առթուելով հին Ջուղա քաղաքը կ'սկսի հոլվել։

Հին Ջուղան հասկցնելու համար՝ ինչ հարկ այնչափ քրտնելու, թէ այն՝ Նոր-Նախիջեւանէն, թէ Հին-Նախիջեւան գաւառին մէջ կը գտնուի։ Երասխայ աջ ափը Պարսից սահմանագլուխը գտնուած Հին-Ջուղային մօտ և թէ՝ Հին և Նոր Ջուղայից իրարմէ ունեցած հեռաւորութիւնը՝ քանի՝ ամսօրեայ տարածութիւն է, եւ»։

Այս ևասոր նման իմաստակութիւններ գրչակներու գործ են, և ոչ բանասէր խմբագրութեան մը։

Երբ 1300 տարուան Աւետարանին համար ԱՍՊԱՀԱՆՈՒ Ամենափրկչի վանքէն բերել տրուած է՝ կըսուի։ մինթ ինքնին չը՝ հասկցուիր թէ՝ ՆՈՐ-Ջուղա քաղաքէն ըսել կուզուի, և ոչ ՀԻՆ-Ջուղայէն, որ տպագրական անուշադրութեամբ նպրդած էր հրատարակութեան մէջ։

Եւ ո՞վ չգիտէ որ Ասպահանայ մէջ Ամենափրկչի վանք մ՚ունինք, ուր 1640էն ի վեր արգիւնաւոր և գործօն տպարան հաստատուած է, ուրկէ կարևոր մատեաններու բազմաթիւ օրինակներ ի լոյս ընծայուած են, և ուր «Հարանց վարքը», «Ժամագիրք Ատենին», «Մրգուղ» առաջին անգամ ալ պատրաստեցան, ինչպէս նաև «Գիրք ժողովածոյ», «Աղէկսանդր վարդապետ», եւ գրքեր հրատարակուեցան։

Դարձեալ թէ Ասպահանայ մէջ գիշերօթիկ վարժարան ունինք, կուսանաց վանք ունինք, որոց Պարսից Շահը մշտական ռոճիկներ կապած է։ Ամենափրկչի

ԼԱՆԼԹԼԻ ԳԼԶ

(Մ։-Ելլիսի) ԷՄԻԼ ԳԻԵՊՈՒՐԷ

ԻԱ.

ԺԱՆՏԱՐՄԱԼԱՐ

(1974 Նոյեմբեր տեսմ)

«Ֆրանսուա միրաս եէյէճէք, օ տա չիֆթլիքտէ էֆէնտի օլամագ, պիր պիրիմիզի ալամաղըզ։։։ պէն Ֆրանսուանընն գարբսը օլամաղըմ, պանա Սէօյօն չիֆթլիյինին հանըմը Մատամ Բարիզել տիյէճէքլեր, օ՛խ, նէ՞ ալա։

Սէվինճինտէն եիւբէյի չարբմագտա վէ ագլը պաշընտան կիթմէքտէ իտի։ Մէրդումէ-գլդ սէօղիւնէ տէվամ իլէ եինէ քէնտի քէնտինէ չէօյլէ տէտի։

—Պու ագչամ անը կէօրիւպ տիմէլիյիմ քի, էֆէնտի՝ քէնտիսինի թանըյամամը, քէնտիսի օլտըղընը քիմսէ անլամայանագ տը։։։ Եկէր քէնտիսի չալըլտըն իչինէ կէլմէզսէ, պէն քէնտիմ Արթէմօնա գատար կիտէրիմ։

Պատէհու ծէրթրիւտ եօգարը տիքիլէրէք, կէօղէրի բարըլ բարըլ բարլայարագ վէ տուտագլարընտա թարիֆի նագապիւ պիր թէպէսիւմ կէօսթէրէրէք պիլէնտը ավագ իլէ տէտի։

—Պանա Մատամ Բարիզել տիյէճէքլէ՛ր, Սէօյօն չիֆթլիյինին հանըմը օլամաղը՛մ։

Պու իմթիյաբ՝ քէնտի էֆէնտիսինին, քէնտի տօսթընը պիրուհ թէնինի եաթաղընը իւզերինէ սէրիմիզ պուլամաղընը հէնուզ պիմէյօր իտի։ վէ Ֆագաթ կէօղլերի տօլմուշ, եիւզի էջիմիշ օլմաղա, տէրին պիր քէտէր վէ մահկունիյէթի օլտըղը սօլկունդ չէհրէսինտէն անլաշըլըյօր իտի։

Բուվնա եալընըզ իտի։ Բուվնա քիմի արամաղա կիթմիշ իտի իսէ, անը պէրապէր կէթիրմէմիշ իտի։

Մումիպլէյհ՝ արապատան աշաղա էնտի վէ արապաճընընն էլինէ օն իքի ֆրանգ վերէրէք տէտի։

—Բաղարլըղըմըզ օն ֆրանգ ըտը, իքի ֆրանգ տա սիպի իչիւն տրը։ Լաքին հավա բէք սըճագ տը, ինսան պօղուլըյօր, կէլ պիր ազ սէրինլէն։

Արապաճը նազ իթմէյիպ, սանարընտան աշաղա աթլատը վէ Բուվնանընն արգասը սրբա կիթտի։

Սէրաֆին եալընըզ իտի։

—Օ՛, խօշ կէլտինիզ, միւսիւ Բիէր, տէտի մէրգումէ խըտմէթքեար գատընն, հէյլէ կէ՞ոնինդ։ Մատամազէլ Պանշ չտր չէշմէք սիպէ ինթիզար իթմէքտէ տիր։

—Սէրաֆի՛ն, տէտի Բուվնա, չու չօճուղա շարապ վէ պիր ազ տա եէյէճէք վէր։

—Շիմտի, չիմտի, միւսիւ Բիէր։

Սէրաֆին՝ արապաճըյա իշարէթ իթտի քի մասանընն էօնիւնտէ օթուրընն։

Պու սրբատա Բուվնա՝ խըտմէթքեար գարըյա պագըպ, անտէ քէտէրլի պիր հալ օլտըղընը Ֆարգ իթտի։ կէօղլերինին տէ գըբգըմըզը քէսիլմիշ օլտըղընը կէօրտիւ։

—Նէ՞ վար պագալըմ, սիւվալ իթտի Բուվնա պիր սուրէթը խայրխահանի՛տէ։ զալիպա սէն աղլամըշընը։

—Տիմէք պիր չէյտէն խապէրինիզ եօգ, էօյլէ՞ մի, միւսիւ Բուվնա։ սիպէ սէօյլէ՞մէմիլէր մի։։։

—Նէյի՞։

—Ա՛, պէօյի՛ք պիր պէտպախթլըգ վար։

—Պիր պէտպախթլը՞գ մը, պաղրտը Բուվնա էնտիչէլի պիր սէտա իլէ։

—Էվվէթ, Մ. Մէլիէ։։։

—Խասթա՞ մը տրը։

—Էյվա՛հ, միւսիւ Բիէ՛ր, Մ. Մէլիէ էօլտու։

Բուվնա պիր չիտտեթլէ էլինի կէօյսիւնէ կէօթիւրտու վէ պօղուգ պիր սէսլէ հայգըրտը։ Պատէհու նէրտիվէնէ աթլատը վէ պիր տէլի կիպի ծագ Մէլիէնին օտասընա սէյիրթտի։

Բուվնա պիրտէն պիրէ օտայա կիրինճէ, Պանշ իլէ Լիւսիլ պիրէր ահ իթտիլէր։

Բուվնա՝ Պանշ իլէ Լիւսիլի եաթաղընը եանընտա կէօրիւպ, Ֆագաթ Լիւսիլի թանըմատը։

Պանշ աղլայարագ վաֆթիզ բէտէրինին պօյնունա սարըլտը։ Բուվնա տախի պօղարճասընա մէրգումէյի կէօյսիւնին իւզերինտէ սրգտը, ալընընը էօբտու, պատէհու ուսուլճամըզ մէրգումէյի էօթէյէ իրթէրէք, իխթիյար չիֆթլիք սահիպլինին նաչէսի իւզերինէ տիւշտու։

—Էօլմիւ՞լ, էօլմիւլ հէ՞, տէտի պօղունուգ պիր սէտա իլէ, հէր չէյ պիթմիշ։։։ Պէն անը սաղ սէլիմ վէ սէվինճի պիր հալտէ պրագտրմ կիթտիմ, չիմտի իսէ պուզ քէսիլմիշ, իչի պիթմիշ։։։ Նազ՛գ, եազ՛գ։։։ Եկէր պուրատա օլա՞ իտիմ, սօն սէօղլերինի իչիտիր իտիմ, սօն միւրատընը պանա սէօյլէր իտի, սօն նէֆէսինտէ հազրը պուլունընը իտիմ։։։ Աթթըգ իշ պիթմիշ, վագթ կէչմիշ։։։ Ա՜հ, ճէնապը Հազգ պիպի իչիւն տեհլիքի տիր։ պիլա ինսաֆ պիզէ վուրույօր, պիզէ ճէվր իտէյօր։ Հիչ պիր չէյ անը ինսաֆա կէթիրմէմիշ։ ատալէթի բէք չէտիտ տիր։։։

Բուվնա թիթրէյէրէք պիր գաչ ատըմ կէրիյէ կիթտի, վէ եիւզինի էլլէրիյլէ գաբայարագ, պիր սանտալեա իւզերինէ եըգըլըվերտի։

Բուվնա ալալամագտա իտի։ Թաշ եիւբէքլի օլան պու ատամ՝ չօճուգ կիպի պիր զաֆը հալէ տիւշար օլմուշ իտի։ էօլիւմ էօնիւնտէ իխթիյար քէսիլմիշ կէօրիւնիյօր իտի։

Լիւսիլ իլէ Պանշ սուս բուս օնա պագմագտա վէ չէյլէր սօրմաղա ճէսարէթի իտէմէմէքտէ իտիլէր։ քէտէրինէ հիրմէթ ու բիայէթ կէօսթէրիյօրլար իտի։

Պիր ազ սօնրա Բուվնա պաշընը եօգարը գալտըրըպ, գօլարընը Պանշա ուզաթտը։

Լաքին պիրտէն պիրէ կէօղլերինի իրի իրի աշըպ, աթէշէր սաշարագ ձ տիք տիք Լիւսիլին եիւզինէ պագտը։

Պիր սըշրայընտա Բուվնա այաղա գալգըպ «Լիւսի՛լ, Լիւսի՛լ» պաղրմաղա պաշլատը։

պատմական վանքին նկատմամբ ամեն ժամանակ պարբերաբար տեղեկութիւններ առնուած են, թէ՝ նախորդ Վանահայրը—Առաջնորդ՝ հանգուցեալ Թադէոս Եպիսկոպոսի օրով, և թէ Պարսկապիսկոպոսի օրով, և թէ Պարսկաստանի և Հնդկաստանի ներկայ ատենի և Հնդկաստանի ներկայ առաջնորդ Գրիգորիս Սրբազանի օրով, հաստատող թէ Նոր-Ջուղայու մէջ է։

Սակայն ի՞նչ կը նշանակէ, չը հասկանամք, տպագրական վրիպակը պատուակ բռնել, և մեղի գէմ անտեղի աքացել։

Միթէ Աբբայ տպարանէն ելած ամեն հրատարակութիւնք անվրէպ կամ անստգի՞ւտ են, և քննադատութեանց նիւթ չե՞ն ընձեռեր։ Թուե՞մք տպագրական խոշոր սխալներ, չըսեմք խմբագրական վրիպակներ... որոց համար մենք յարգելով Աբբայայ խմբագրութիւնը, չենք ուզեր այդպիսի վրիպակները՝ անճահաբար հրապարակագոյժ ընել, վրատահ ըլլալով որ՝ օր մը այդ վրիպակները կը տեսնուին և կ'ուղղուին։ Ուղղմիտ քննադատ մը՝ հակառակորդին վրիպակը ուղղելէն անդին գործ չունի, իրաւունք չունի զայն խմբագրող անձին դէմ խիղախելու կամ յոխորտալու։

Գալով յիշեալ Աւետարանին, Նոր-Ջուղայու Ամենափրկչի վանքէ՞ն, թէ Հին-Ջուղայու հանդէպ եղող Մաղարթու Ս. Յովհաննու Նախավկայի վանքէն բերուած ըլլալուն, կամ Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի՞ն, թէ Ներսէս Ե. Կաթողիկոսին օրով Աւետարանը յէջմիածին տեղափոխուելուն, և կամ Շահիթաթունեան Յովհաննէս Եպիսկոպոսի՞ն, կամ Սինոդի անդամ Մակար վարդապետին կամ թէ ուրիշի մը ձեռօքեկած ըլլալու մասին՝ մեր ունեցած ծանօթութիւնը կը հրապարակեմք այսպէս։

1882 մայիս 20րդ օրն էր, երբ ընկերակցութեամբ Պ. Վահրամայ Մարգարեանի և առաջնորդութեամբ Մայր—Աթոռոյ գանձապետ և միանգամայն Սինոդի անդամ Հիւսաւէրտեան Գեր. Ներսէս եպիսկոպոսին, մատենադարան այցելեցինք։ Նախ դուրսի կողմը՝ ուր Հայկական պատկերներ կախուած էին, և ուր մէկ քանի վերջին Կաթողիկոսաց, ինչպէս նաև վ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսին Հայրապետութիւնը վաւերացնող նկարազարդ կայսերական հրովարտակները կային՝ ուշադրութեամբ դիտելէ և քննելէ վերջը, մտանք ապա մատենադարանին կամարաձև յօրինեալ երկաթափեղկ ամրացած ներքնասենեակը։ Անդ կերևային գրքերու կուտակումներ, խճողումներ և անդասակարգութիւններ՝ յորոց ոմանք սարդի ոստայն կապած և կէսք բորբոսած էին, և որք անինամ վանքերու մատենադարանաց յատուկ եղող վիճակը կը ներկայացնէին, զոր տեսնելով, տխուր տպաւորութեան տակ ինկանք և ցաւ յայտնեցինք առաջին մեր Գեր. Առաջնորդողին։ Իսկ Ներսէս Եպիսկոպոս որ լաւատես մարդ, չէր ուզեր և չէր սիրեր մեր զգածուիլը և տարբեր ազդեցութեան տակ գտնուիլը, այդ տխուր և դժպհի տեսարանէն ուշադրութիւններս չնախապաշարուելու և չգրաւուելու համար, «արի՛, արդի Վեհ.Կաթողիկոսին մէկ նշանաւոր ծառայութիւնն ալ տեսէ՛ք և վայելեցէ՛ք» ըսաւ, ու փղոսկրեայ կողիւք հինաւուրց ծանուցեալ Աւետարանը՝ որ իրեն յատուկ փոքրիկ արկղիկի մը մէջ դրուած էր, դուրս հանեց, և դողդոջոտ ձեռօք փաթաթեալ ծածկոցները վրայէն առնելով բացաց, և վրայի փղոսկրեայ կողքը ցոյց տալով՝ և անչուշտ անոր արժանիքն ու արժէքը բարձրացնելու մտօք յայտնեց թէ Ուվարով կոմսը միայն կողքերուն համար 50,0000 ռուպլի տուեր է։

Իսկ երբ Աւետարանին որչափ հին ըլլալը և ի՞նչպէս յէջմիածին՝ դարերէ ի վեր անկորուստ մնացած ըլլալն հասկնալ ուզեցինք, յայնժամ բացայայտապէս պատասխանեց Ներին Գերապատուութիւնը թէ՝ «Գէորգ Կաթողիկոս՝ Աւետարանին հնութեան հուշակը լսելով, Ասպահանու Ամենափրկչի վանքն յատկապէս վարդապետ մը ղրկելով, Մայր Աթոռս փոխադրել տուաւ։ Եւ թէպէտ յիշեալ Աւետարանը՝ Մաղարթու Ս. Յովհաննու Նախավկայի վանքին նուիրուած, սակայն Գէորգ Դ. Կաթողիկոսը՝ Ասպահանու Ամենափրկչի վանքէն բերել տուած է։» Այս խօսքին յալտարարութենէն յետոյ՝ միանգամայն և իմացուց Ներսէս Եպիսկոպոս՝ յիշեալ Աւետարանին 1300 տարուան հնութիւն մ'ըլլալը։

Ես ալ սոյն կարևոր ծանօթութիւնները յիշագրելով՝ 1882ի անտիպ ուղեգրութեանս մէջ արձանագրած էի։ Երբ անցեալ տարի ի Պոլիս, և մասնաւորապէս Պատրիարքարանի մէջ լուր տարածուեցաւ թէ՝ թանգարանէն իրեղէններ «առևանգուեր» են, և թէ հինօրեայ Աւետարանը գանձարանէն համբարձեր է, հետաքրքիր բարեկամք ոմանք, ընդ որս և Փոռձի արժանայարգ խմբագիր Տնօրէնն փափաքեցան և խնդրեցին որ Գէորգաչէն թանգարանի պահեստից ցուցակն և ընդ նմին այդ Աւետարանին վերաբերեալ մեր ունեցած ծանօթիւնները հրատարակեմք։

Բայց այս անգամ Աբբայայ վերոյիշեալ թերթին մէջ տեսնուած հրատարակութեան վրայ, պարտաւորեցայ դիմել՝ իմ ուղղակից Պ. Վ. Մարգարեանին քով, և «ստացած» ծանօթութիւններս նորա ճանապարհորդական նօթագրութեանցը հետ մանրամասնօրէն բաղդատել։ Տեսայ որ՝ ճիշդ իմ գրածներս և հրատարակածներս նա ևս կը հաստատէ։

Ուստի, ինչպէս կը տեսնուի, եթէ իմ հրատարակեալ տեղեկութեանցս մէջ սխալ մը, «կամ դիտամբ կամ անգիտութեամբ խեղաթիւրում մը կայ, 'այն ալ՝ կը ցաւիմ ըսել թէ՝ մեզ առաջնորդող Գեր. Ներսէս եպիսկոպոս Հիւսաւէրտեանին կը վերաբերի՝ որ եթէ չէր գիտէր ստոյգը, լաւ էր չհաղորդել, ինչպէս որ այն ատեն՝ երբ էջմիածնապատկան վանքերուն ցուցակը օրինակելու համար բաւականութիւն ուզեցի, ոչ ինքը, ոչ Սինոդի անդամները և ոչ միաբանները չկրցին տալ վասն զի չունէին։

Ես Փոռձի մէջ հրատարակած յօդուածովս գրած էի «Հանդ. Գէորգ Դ. Կաթողիկոսը ԿԸՄԷՆ թէ յատուկ վարդապետմը ղրկելով։» Բայց խնդիրը անձերու հետ ինչո՞ւ չփոթենք, էՀ գառածենք...։

Թերևս Ներսէս Կաթողիկոս՝ Նախավկայի վանքէն Ամենափրկչի վանքը փոխադրած ըլլայ այդ Աւետարան, բայց ո՞չ յէջմիածին։

Ես պատճառ մը չունիմ Ներսէս Ե.ին յիշատակը Գէորգ Դ.ին վերագրելու, մանաւանդ յետ մահուան։

Մենք գիտենք, Ներսէսին՝ Ներսէսին տալ, Գէորգինը՝ Գէորգին, եւ ոչ թէ՝ Սինոդին ըրածին պէս, «Գէորգեան ճեմարանը՝» յետ վախճանման Վեհափառ Հիմնադրին, «Էջմիածնի ճեմարան» յորջորջել։

Ոչ Պ.Մ.Երենցին փաստաբանութեանցը պէտք ունինք՝ զՆերսէս Ե. վեսմացնելու, և ոչ Աբբայայ ապաշնորհ խմբագրութեան յաչագկոտ ուրացութեան՝ զԳէորգ Դ. նսեմացնելու...։

Ես կը հաւատամ որ երկուքն ալ՝ մեռնելէ ետքը ապրիլ սիրողներ էին, և իրենց շրջանին մէջ գործեցին, ինչ որ կրնային ընել։ Իրենց յիշատակները աղգը և եկեղեցին օրհնութեամբ կը յիշատակէ այսօր։ Ներսէսը՝ Ներսէս է. Գէորգը՝ Գէորգ։

Մեծ երախտիքներ՝ իրենց յիշատակի մշտնջենաւորութեամբ միայն կրնան փոխարինուիլ, և ոչ թէ ումպէտ ասացուածով, և ազգային տարեգրութեանց մէջ։ Երախտագէտ սրտերու մէջ Ներսիսեան և Գէորգեան յիշատակներու անյատակ վիհեր կան, որք ամեն ժամ և ամեն վայրկեան պիտի սփոփեն աղգը և եկեղեցին, և իրենց անունն ու արարքը՝ ևս քան զևս քաղցրայնեն Հայկազն սրտերը։

Վերջին խօսք։

Արարատէն գոհ պիտի ըլլայինք մեր սխալներն ուղղելուն, եթէ նոքա տեղագրական կամ դէպքերու վրիպակներ միայն լինէին, և ոչ թէ տպագրական։

Եթէ Աբբայ միտում կամ ախորժակ ունի չափուելու, եթէ պատուոյ դգացում և քաջութիւն ունի, թո՛ղ էջմիածնայ դէմ տեղական լրագրայ մէջ հրատարակուածներուն պատասխանէ, որք հասարակութիւնը ամէն կողմ գայթակղեցուցած են։ Թո՛ղ Սինոդի արարքները և գործողութիւնները հրատարակէ, որք ժողովրդէն անյայտ կրնան՝ չգիտեմք ապագային համար ի՞նչ թաքուն քաղաքականութեամբ։ Նոյն իսկ Սինոդէն ելած և իբրեւ շրջաբերական՝ ամէն կողմ տարածուած կոնդակներուն օրինակն ալ չտպուեցաւ։

Այս առթիւ Տփխիսու շաբաթաթերթին ներկայ տարւոյ 3րդ համարին մէջ Աբբայայ խմբագրութեան տրուած դասերը՝ չեմ ուզեր կրկնել, այլ երկրորդելով և ծափահարելով՝ կը ծանօթագրեմ ստորեւ։ (1) յանձնարարելով

(1) «Ոչ մի ժամանակ Աբբայը այն դերը չուներ խաղալու, ինչ որ վերհփառի վախճանուելուց յետոյ, երբ ամենքի աչքը դարձաւ դէպ ի Ս. Էջմիածին։ Ամբողջ աղգը սպասում էր տեսնել յիշեալ ամագրում որբացած Աթոռի շրջաբերականը դէպ ի Հայ ժողովուրդը։ դէպ ի Հայ վիճակները։ Սակայն այդ շրջաբերականը. որ ոչ միայն գաղտնի չէր, այլև նշանակուած էր եկեղեցիներում հրապարակաւ կարդալու մինչև այսօր էլ չը տպագրուեցաւ «Արարատում»։ Զանցառութեան տրուեցան և այն կարևոր տեղեկութիւններն, որ այս միջոցում միաբանութիւնը բարոյապէս պարտաւոր էր տալ ազգիս իւր պաշտօնական հրատարակութեան միջոցաւ։ Նա ղացաւ այդ անելու և փոխարէնը հանդէս բերեց արնպիսի գրութիւններ և այն ևս մի այնպիսի ձևով, որ երբէք ցանկալի չէր տեսնելու Ս. Էջմիածնի տպարանից դուրս եկած։»

Նոյնպէս՝

«Զանձրալի կը լինէր, եթէ շարունակէինք մի առ մի յառաջ բերել անցեալ տարուայ «Արարատի» մեր ձեռքի տակ գտնուած 11 համարների մէջ եղած անվայել գրութիւնները։ Կը բաւականանանք ասելով, որ իբրև Հայ կը ցանկայինք, որ 1883 թուականի «Արարատ» տմսագրից յաւիտեանս անհետանային 323, 324, 325 և 326 երեսները։ Կը ցանկայինք երբէք չտեսնել այդ հրատարակութեան մէջ Ղ. Պոլսոյ Սբբազան Ներսէս Պատրիարքի և Ազգային ժողովի հասցէին նետուած քարերը (երես 273, 419 եւ)։ Կը բաղձայինք, որ «Արարատի» խմբագրութիւնը զսպած պահէր իրան առատ յիշոցներ տեղալուց և չը մոռանար, որ ամսագիրը հրատարակվում է մի նշանաւոր սրբավայրում և սուրբ կեանք վարող միաբանութիւնից՝ որ միայն օրհնութիւն է առաքում աշխարհին, և ոչ յիշոց և անէծք։»

Եւ թէ՝

«Ծանրակշիռ նշանակութիւն ունէ ամէնքի աչքում յիշեալ ամսագիրը, ցանկալի է, որ նա գիտենայ պահել նուիրական Աթոռի պատիւը իւր կարգացողների առաջ և ինքը առաջին օրինակ լինի յարգանաց և մեծարանաց դէպի եկեղեցական պաշտօնեայները, թող նա հեռի պահէ իրանից ամենայն անբաստանութիւն, անվայել ծաղրածութիւն, յիշոցաբանութիւն, կծու և անզուսպ խօսք ու զրոյց։ Թո՛ղ նորա բերանից չնչէ միայն ազգասէրութիւն և հասարակաօգուտ լոյս և գիտութիւն և թող իւր երկմտանի գրութիւններով երբէք տեղիք չը տայ որևէ տարակուսանաց եւ գայթակղութեան։»

(Արձագանք. Թիւ 3.)

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՆԻԿՈՏԷ

Շէհրը մեղքիւր մուխպիրիմիզտէն փետր. 27 թարիխէ ալտը-ղրմզդ պիր մէքթուպ տրը։

Միւսթանթիկը սապրգ եօրկաքի էֆէնտի՝ զէմանը իտարէսինտէ պաղը էվրագրն գայ օլտը-ղը, վէ թուրմուշ օլտուղը գարարնամէ տէֆթէրինտէ, իբի թապագասընըն չըգարըլմըշ օլտուղու մէյտանա չըգտրդը ճիհէթլէ, վիլայէթլէ ըէոմի օլունան մուխապէրէ իւզէրինէ թահթը թէվգիֆէ ալընարագ իսթինթագընա տէվամ օլունմագտա տրը։

Մուամիլէյհ իտտասընտա տէֆթիր վէ էվրագը քեամիլէն խալէֆինէ տէվր ու թէսլիմ էյլէ-տիլինի ըսրար էյլէմէքտէ իսէ տէ, խալէֆի տէֆթէրի տէվրէն ալմարզ քեաթիպին եէտինտէ օլտըղընը խապէր վէրմէքտէ տիր։ Թէվգիֆէ ալընտըղընտա, ճանիլէրին պուլունտըղը մահալէ գօնումըշ իսէ տէ, սօնրատան չը-գարըլըպ խարապ վէ մէքթուբ Ալտիյէ տաիրէսինտէ պիր օտայա թէվգիֆ վէ իսթիլաթտան մէն իտիլմիշ։ Ֆագաթ իսթիլաթտան մէն օլունմասը նիզամէն թէֆվիզ օլունմայաճաղընտան, մէվգուֆը մուամիլէյհին վիլայէթէ չիքեայէթի իւզէրինէ, իսթէյէնլէ կէօրիւշմէսինէ ըուխսատ վէրիլմիշ տիր։

Միւսթանթիգը սապրգը մուամիլէյհին իշլու ճիւրմի՝ ճիւնհա տէրէճէսինտէ պուլունտուղընտան, քէֆալէթը նագտիյէ իլէ թախլիյէսի մահքէմէ ռիյասէթի էվվէլիկինտէն իսթիյզան իտիլմիշ, վէ միւտտաիի ումումի մուավինի՝ ճիւնայէթ տէրէճէսինտէ օլտուղընը իտտաա վէ իսրար էյլէմիշ օլտուղընտան, ճիւրմը մէգքիւր ճիւնհա օլմայըգ, ճիւնայէթ օլտուղընտան, թախլիյէսի ուսամայաճաղը վիլայէթ միւտտաիի ումումիլիյինտէն էմր օլունմուշ տրը։

Զայ օլան էվրագլար իշիւն խանէսինտէ թէհարրիյաթ իճրա օլունտուգտա, էվրագըն պիր ազը պուլունտուղու ըիվայէթ իտիլմէքտէ տիր։

* * *

Սապրգա Նիկոտէ մէճլիսի իտարէյի լիվա պաշ քեաթիպի օլուպ, Գրը չէհրի մահքէմէսի պաշ քիթապէթինէ թահվիլի մէհմուրիյէթ իտէն Իսմայիլ էֆէնտի Նամընտա պիր քիմսէ տախի Նիկոտէ իտարէ քիթապէթինտէ պուլունտրը հէնկեամտէ եէտինէ թէվտի օլունան մէճլիսի իտարէ գարար տէֆթէրինին Զ թապագասը երրթըմբզ օլտրը մէյտանա չըգմըշ օլմաղա, մերգումը թահթ էլ հրգ պուրաեա կէօնաէրիմէսի իչիւն Գրը չէհրի մութասարրըֆլըզընա թէլէկրաֆ քեշիտէ օլունմուշ տուր։ Մերգումը Նիկոտէ էմրաք քիթապէթինտէ պուլունտուղու միւտտէթտէ տախի իսթիլասաթը օլտուղու պիր քիմսէ թարաֆընտան իսպար իտիլմիշ օլմաղա, անըն տա թահգրգաթընա պագըլաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Նէթիճէի թահգիգաթտա, տէսթրէս օլաճաղընմզ մալիումաթ պիլտիրիլիր։

ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ

Առ անդամս Եկեղեցական Համագումար Ժողովոյ.

Ինչպէս յայտնի է Ձերդ Գերապատութեան որ Արարատեան Մայր Աթոռն Սրբոյ Էջմիածնի վախճանմամբ Տէր Գէորգ Դ. հոգեւոյս Հայրապետին ամենայն Հայոց՝ դատարկ է, և նոր ընտրութիւն պիտի կատարի։

Ազգային Երեսփ. ընդհանուր ժողովն այս անգամ ևս Կաթողիկոսական ընտրութեան եղանակն ի նկատ առնլով՝ յետ լուրջ խորհրդածութեանց և բազմակողմանի տեսութեանց որոշեց ըստ եղանակի 1866 ամի մասնակցիլ Կաթողիկոսական ընտրութեան։

Ազգային ժողովոյ նոյն որոշման համաձայն՝ Տաճկաստանի բոլոր հայաբնակ գաւառաց վիճակաւորներն, առաջնորդական տեղապահներն և միաբանութիւն ունեցող վանահայրերն, նաև անպաշտօն եպիսկոպոսներն արդէն հրաւիրած եմք կաթողիկոսական ընտրելեաց ցանկի քուէարկութեան մասնակցելու, ծանուցանելով միանգամայն որ իրենց քուէն յղեն յԱզգ. Պատրիարքարան մինչ ի 12րդ օրն մարտ ամսոյ, յորում աւուր պիտի գումարի Եկեղեցական վիճակային ժողովն կաթողիկոսական ընտրելի եպիսկոպոսաց ցանկն քուէարկելու։

Եկեղեցական վիճակային ժողովն պիտի գումարի ի 12 մարտի յառաջիկայ երկուշաբթի օր ի Մայր եկեղեցւոյ ի ժամ հինգ ի պատրաստութիւն ցանկի Կաթողիկոսական ընտրելեաց. ուստի կը հրաւիրեմք զԳերապատութիւն Ձեր որ հաճիք նոյն օրն յորոշեալ ժամուն ներկայ գտնուիլ առանց զանցառութեան, իսկ եթէ խիստ բանաւոր և հարկեցուցիչ, այսինքն հիւանդութեան, կամ թաղիդ Ս. Եկեղեցին առանց Եկեղեցական պաշտօնէի չթողլոյ պատճառաւ չկարենայ գալ, պէտք է պատրաստէք և ղրկէք Ձեր քուէն հետեւեալ եղանակաւ։

Ա. Ձեր քուէն յատուկ պահարանի մը մէջ ամփոփէք, և պահարանին վրայ միայն Ձեր անունն և Ձեր պաշտաման տիտղոսն նշանակէք որոշակի։

Բ. Նոյն քուէթուղթն Ձեր այլ մի նամակին մէջ ներփակեալ պէտք է յղէք ի Մայր եկեղեցի ընտրական գործողութեանց հրակելու ի պաշտօն կարգեալ Մանաժողովոյն, որ պատրաստ պիտի գտնուի նամակաւ եկած քուէթղթերն ընդունելու։

Ընդ գրոյս յղելով առ Գերապատութիւն Ձեր Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ եպիսկոպոսաց ընդհանուր ցուցակն՝ կարեւոր կը համարիմք յիշեցնել առանձնօր ի գիտութիւն, թէ 1866 ամի կաթողիկոսական ընտրութեան համար եկեղեցական վիճակային ժողովն եօթն ընտրելի եպիսկոպոս ներկայացուցած է Ազգային Երեսփոխանական Ընդհանուր ժողովոյն, ըստ այնմ ազատ է և Ձերդ Գերապատութիւն մինչ եօթն եպիսկոպոս նշանակել իւր քուէթղթին մէջ։

Ծանուցանելով զայսոսիկ Ձերդ.ուդ Գերապատութեան վրատահ եմք որ Ձեր ընտրողական իրաւունքն պիտի փութայք գործադրել, խնդրելով միանգամայն և ի Հոգւոյն Սրբոյ, որ ինքն առաջնորդէ Եկեղեցական Վիճակային ժողովոյ, յընտրութիւն արժանաւորագոյն եպիսկոպոսի ի յաջորդութիւն Մեծի Աթոռոյ Սրբազան Առաքելոյն Թադէի և Բարթուղիմեայ, և Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի։

Մնամք Աղօթարար

Ն. Ե.

5 Մարտ 1884

ի Պատրիարքարան Հայոց

Կոստանդնուպոլսոյ

ԱԶԳԱՆՈՒԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ահաւասիկ սոյն ընկերութեան ինչպատ փետր. 7ին տրուած պարահանդիսին հաստատից և ծախուց հաշիւը։

ՄՈՒՏՔ

Ծախուած տոմսակք	Լ. Օ.	854·
Նուէրք, որոց փոխարէն տոմսակ չէ տրուած	» »	121·77
Օթեկաց հասոյթ	» »	81·
	Լ. Օ.	1056·77

ԵԼՔ

Ծախք	Լ. Օ.	138·32
Վէճի տակ եղած պահանջք	» »	8·
Ապառիկք	» »	25·
Պատրաստ դրամ	» »	885·45
	Լ. Օ.	1056·77

Ի Դիմաց Կարգ. Մասնախմբին

Գանձապետ Նախագահ

Մ. Լ...ան Ա. Լ...ան

ՄԻԻԹԷՓԷՐՐԻԳԱ.

Մրսրրտա իսլահաթը ատլիյէ գօմիսիօնը՝ Մ. Պարէր Թարաֆընտան վուգու պուլան թէքլիֆ իւզէրինէ, մահքէմէի իսթինաֆտա ապարարը պուլունան տէվլէթլէրին իքինճի մուրաքխասլարընտան միւրէքքէպ պիր իքինճի իսլահաթ գօմիսիօնընին թէչքիլինէ գարար վէրմիշ տիր։

Մ. Պարէր՝ դանուննամէլէրճէ պիր իսլահաթ բրօկրամը տախի արզ ու թէքլիֆ իթմիշ օլմաղա, պու թէքլիֆ տախի էքսէրիյէթէ գապուլ օլընմըշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Զանագդալէտ Թէվֆիք Իսիլիյինի տիւն եաղտրղրմէզ Բուլմանիա պանտէրալը պիր սէֆինէտէ, պիր խայլը սանտրգ տինամիթ վէ պիր գաչ երիզ սանտրգ բանպուզ պարութը մէվճուա իմիշ։

—Գոնթ տր Բասգոնը եէրինէ Սրանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ Թային օլունան Գոնթ Գուէրրո՝ Տէրսաատէթ կէվմէք իւզրէ Մատրիտտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Եարը Ալէմանիա իմբէրաթորը՝ եէվմը վէլատէթինէ միւսաարթ կիւն օլմաղա, Պէյողլունտա վագը սէֆարէթխանէ քիմիէսինտէ տուալար օգունաճագ վէ տիկէր պագը մէրասիմ իճրա գըլընաճագ տրը։

—Տէրսաատէթտէքի Ալէմանիա սէֆարէթի միւսթէշարը՝ տիւն շէհրիմիզէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

—Պու կիճէտէն իթիպարէն քէօրբիւլէր կէճէ սաաթ 6սա աշըլաճագ իմիշ։

—Ֆէրիդ վէրսել բաշա հազրէթլէրինէ իքինճի բիւթպէ Օսմանի, Համա միւթէարրրքը միրիմիրան Մուսթաֆա Զիյա բաշայա իւշինճի բիւթպէ Օսմանի։

Սէրալը Հիւմայուն տէօշէմէճիսի Մ. Լէօնա Թէպտիլէն իւշինճի բիւթպէ Մէճիտի նիշանլարը իհսան պուրլումուշ տրը։

—Բէսիմճիլիյին ասքէրլիյէ տահր օլան ճիէֆինճէ իքմալը մալիւմաթ իմմէք իւզրէ Մէքքէպը Հէրպիյէ Թալէպէսինտէն 10 քիշինին Բօմայա կէօնտէրիլմէսի Հագգընտա Պապը Սէրասքէրճէ պիր գարար վէրիլմիշ տիր։

—Պու քէրրէ Լազիսթան սանճաղընտա պագը Հայտուտպը տէրտէսթ օլունուպ, պունլարըն Եանընտան 56 ատէտ միրի թիֆէնկի զուհուր իթմիշ տիր։

—Կէչէն 1299 սէնէսի զարֆընտա մէմալիքը Շահանէտէ եաբըմիշ օլան եօլլարըն 1500 քիլոմէթրօ ուզունլուզունտա օլտուզու բէսի պիր սթաթիսթիգտէն անլաշըլմըշ տրը։

—Թ. Հէրէֆ-Խտա օգունտուղընա կէօրէ, իշպու մարտան սօնրա պիլուսում էմվալը պագայա իշիւն գաթան գախմէ, վէ գախմէ մուգապիլինէ Թային օլունան մըդտար իւզէրինէ ագչէ գապալ օլունմայրպ, եիւզիւք եիւզ ղբրուշա նագտ ալընաճաղը՝ Մալիյէ նէզարէթինտէն վիլայէթլէրէ իշար գըլընմըշ տրը։

—Եավէրը էքրէմ հազրէթը Բատիշահի նամըգ բաշա հազրէթլէրի՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու քէյֆիսիզ իմիշ։

—Պէշ օն կիւնտէն պէրու մէքթէպը Սէնայի Թարաֆընտան պիրա վէ ֆրանճէլա էքմէյի չըգարըլմայա պաշլամըշ, վէ պունլար՝ Պէյօղլունտա չըգարրլանլարտան հէմ նէֆիս վէ հէմ էհվէն իմիշլէր։

—Մէնրիօրին պէյանընա կէօրէ, բաղար կէճէսի Պէյօղլունտա Ֆէրիտիյէ սօգաղընտա միհրիէրգ օլան իքի խանէտէն պիրինին միւթէէիրի՝ Եանան էյեալարը իշիւն 25 լիրա Թաղմինաթ վէրմէտիկի Թագտիրտ քէնտիսինի գունտագը տէյու բօլսխե խապէր վէրէճէյինի էվ սահիպինէ իհսան իմմէսի իւգէրինէ, խանէսի 2000 լիրատա սիկուրթատա օլան խանէ սահիպի՝ 10 լիրա վէրմէյի թէքլիֆ իմմիշ տիր։

Քէյֆիյէթ Զապթիյէ Նազրը Բեամիլ պէյ էֆ. հազրէթլէրինին մէսմուը օլտրգտա, իշտէ պիր ճինայէթ վար իսէ անլաշըլմասը իշիւն հարիգը մէզքիւր հագգընտա թահգիգաթ իճրասընը էմր իթմիշ տիր։

—Բօթիտէ Թէպասի Օսմանիյէտէն պիրի՝ շէհրը մէզքիւր Օսմանը շէհպէնտերի իզզէթ էֆ.յի գաթթ իմմէք իշիւն մուահիէյինին իւզէրինէ հիւճում իմմիշ իսէ տէ, մագսատինէ մուվաֆֆագ օլամամըշ տրը։ Շէհպէնտերը մուահիլէյ ճիւզիճէ եարալանմըշ, վէ ճարիհ տէրտէսթ օլընմըշ տրը։

—Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, շէհրիմիզտէ տիրէնճիլիք իսէն Թայրալըլարտան պիր խայը մրգտարը՝ հիւքիւմէթ Թարաֆընտան կէօնթերիլէճէք վէսաիթ իլէ էմրը զըրաաթա տէվամ իմմէք իւզրէ մէմլէքէթլէրինէ կէօնտերիլմիշլէր տիր։

Պունտան պայգա, Նաֆիա Նէզարէթինին արգասընտա քեահն էօսի պիր պինա՝ տիրէնճիլերէ թախսիս օլունուպ, պուրատա էրքէք վէ գարը տիլենճիլերէ կէօնթերիլէճէք պիրեր իշ իլէ մէշղուլ օլաճագլար իմիշ։

Մէզքիւր պինանըն Թամիրի իշիւն լազմ կէլէն լէվազիմաթ Զապթիյէ Նէզարէթինտէն կէօնտերիլմիշ տիր։

Տիկէր պիր եէրի տախի խասքէօյտէ սապգդ Նիսա խասթախանէսի օլան մահալատ Թէէսիս օլունաճագ իմիշ։

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Էօնիւմիւզտէքի Ապրիլ 1 (Մարտ 20 Ռումի)տէ Զարպխանէի Ամիրէտտ ալէնէն քէշիտէ օլունաճագ Ռումէլի Տէմիր Եոյ բիյանգօսընըն Օսմանլը Պանգասընտա տէբօղիթօ օլունմուշ սարլ շըմէնտֆէր Թահվիլաթլարըն իքքամիյէ վէ ամօրթիէրին նումէրօլարը իչիւն զիրի միմկիէ միւրաճաաթլա ալընապիլիր։

Գալաթատա Գօմիհսն խանընը
Գարշըսընտա Նօ. 9
Ղ. Փ. Զէքէրիա

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 20 Մարտ

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	102- 1/16
Օսմ. էհսամը աշըլարը	08- 9/16
» » գաբանաը	08- 1/2
Խթիգրազ 65	10- 5/8
» 69	09- 1/2
» 71	68- 3/4
» 72	16- 1/2
» 73	08- 5/8
Օսմանլը Պանգասը	15- 5/8
Ռուսիա խթիգրազը	91-
Մըսըր տույմութա հըրտ	67- 3/8
» խթիխպալը	92- 1/4
Ֆարա Սանիէ (Մըսըր)	67- 1/8
Ռօշիլտ խթիգրազը (Մըսըր)	89- 1/4
Մաճարիսթ. էհսամը 1877	102-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վաստ	-

Բարիզ 20 Մարտ

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	75-50
» » % 5	106-50
Օսմ. էհսամը աշըլարը	08-57 1/2
» » գաբանաը	08-60
Խթիգրազ 65 Ֆր.	54-
» 69	47-
» 73	42-
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	41-
Օսմ. Պանգասը	645-
Գրէտի Լիոնէ	550-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1245-75
Լիոն ագսիօնը	1255-
Սուէյզ ագսիօնը	2002-50
Ռուսիա 5 % 1877	96- 1/2
Իթալիա էհսամը	93-25
Մըսը Ֆօնս. մութա հըրտ	540-
Մաճարիսթ. էհսամը	-
Եունան 6 % 1879	426-25
Գամպիօ 3 այ վաստ	25-26

Վիէննա 20 Մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	121-60
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	19-80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Խսհ. ուսմ տիւն ագչ. գաբ.	09-19
Պու սապահ աշըլարը	09-18
Մըսըր մութահըրտ. գաբ.	74-50
Պաս սապահ աշըլարը	74-25
Խթիգր. 65 (մութօն)	57-50
» 65	55-50
» 69 (բինար	48-
» 72 (Պօնտու թրէ.)	16-75
» 73	42-75
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	42-25
Ագչէ Ֆայիզի	7-
Բէբօր Ղրշ.	20-
Էվվալէսիզ »	17- 1/2

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-10
Սթամպօլ պանգասը	6-50
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-08
Թրամվայ	2-90

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղշ Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	100-50
Պէշիք »	102-50
Ալթընըզ »	103-
Պապը »	300-
Գայմէ	1400-
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսայ ֆրանքը	87-22
Ռուբլի ռուբլին	80-06
Գրէտի ֆրանքը	81-15
Թարսան գարմէսի	9-10

ԷՎԴԱՅԷ ՀԻՄԱՑՈՒՆ

Վ.ռէրոՊը ռամամէյ էտոբէսիդէն կէլէն էլան.

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունաճագտա օլան աթի իւզրէ մէրքը մահլիւլաթըն իշպու 1299 սէնէսի չուպաթընըն 13իւնճի բաղար երթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն 1300 սէնէսի մարթընըն 3 ինճի բաղար երթէսի կիւնիւնէ տէկին մահլիւլաթի իտարէսիյէ մէճլիսը իտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի 3 տէֆա իլան գըլընմըշ իտի։ Վէ մահը մէզքիւրը 5 ինճի բաղար երթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն մահը մէզքիւրը 12ինճի բաղար երթէսի կիւնիւ սաաթ 6-տան 10ա գատարը հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայիյէլէրի իճրա գըլընպպ վէ երթէսի սալը կիւնիւ տախի եիւզտէ 5 վէ տահա զիյատէ զամմ մուգուպ իսէ գապալ օլունուպ, անտէն սօնդրա քէյֆիյէթը Թէֆվիգի Պաշա Ալի ճանիպը սամիսինտէն արզ ու խսիհան գըլընաճաղընտան, զամմ իլէ Թային օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէնին էօշրիւնէ միւսավի Թէէմին ագչէսինի միւսթասհրպէն իտարէի մէզքիւրէյէ կէլիպ միւզայէտէլէրինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի գիւնճիւ տէֆա օլարագ իլան ու իսթար օլունուր։

. . 5 վէ 7 . . 6000. — (1) Զինճրլի գուլուտա աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ աթիգ Ալի բաշա ճամի չերիֆի սօգաղընտա Լիւլէճի Եէքթա էֆէնտի սօգաղընտա նէֆսը հարէմլէն վագֆընտան Թերպիէն 150 ղրշ արաատա մէպնի 6 օտա վէ 5 սուֆա վէ 5 գուլուտ վէ 780 ղրշ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին տէօրթ հիսսէ իթիպարը իլէ 1 պուլուգ հիսսէսի վէ բիլգեհգընտա պաղչէնին նըսֆ հիսսէսի։

. . 15 . . 8550. — Ագսէրայտա Սօֆուլար մահալլէսինտէ Խօրխօր ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան շէհրի 150 ղրուշ քիրալը տէրուինտէ պիր մահզէն վէ պիր սուֆա վէ 2 օտայը միւշթէմիլ Թերպիէն 170 ղրշ միւլք մա կէտիք պիր պապ ախշայ պագգալ տիւքքանը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 41 սէհիմ հիսսէսիյլէ միւքինին 95 հիսսէ իթիպարը իլէ 6 հիսսէսի։

. . 224 . . 9000. — Պէյօղլունտա Իճատիյէտէ Էլմա տաղը ճատտէսինտէ Սուլթան Գայագիտ վագֆընտան պէրմուճիպը հիսապ 560 ղրշ պիր գըթա արաա։

. . 54 . . 10000 . . պէտէլը միւզայէտէսի 5500.— Գասըմ բաշատա Պէտրէտտին մահալլէսինտէ Եաշմագ Սըյրբան սօգաղընտա տէրուինտէ պիր գուլուրը միւշթէմիլ Թերպիէն 270 ղրշ պիր գըթա մէնզիլ արասը։

. . 158 . . 7500. — Գալաթատա Քէմանքէշ մահալլէսինտէ Թօբճուլար ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վէ Քէչանիզատէ Հաճի Մուսթաֆա աղա վագֆլարընտան շէհրի 5 պուլուգ լիրաի Օսմանի քիրալը Քէվգինտէ պիր օտա վէ պիր պօտրումը միւշթէմիլ Թերպիէն 40 ղրշ քարկիր պիր պապ գուլուտուրաքը տիւքքանընընը 8 հիսսէսէն պիր հիսսէսի։

. . 72 վէ 24 . . 17007. — Ֆընտրգլրտա Մուլա չէլեպի մահալլէսինտէ Ցօրմա պաղչէ ճատտէսինտէ վէ Գալաֆաթ չըգմաղը սօգաղընտա գաղաքեր մալլա Մէհմէտ էֆէնտի վէ մէրհում Բուհուլլահ էֆէնտի վագֆլարընտան շէհրի 100 ղրուշ քիրալը 250 ղրշ պաղչէ վէ պիր գուլու վէ 5 սուֆա վէ 10 օտայը միւշթէմիլ Թերպիէն 250 ղրշ պիր պապ մէնզիլ վէ տիւքքանընընը 6 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսիյլէ պաղչէնին միւլու հիսսէէրի։

. . 40 . . 1984.— Սամաթիատա Գօճա Մուսթաֆա մահալլէսինտէ Բամպուգճու Թադէոս սօգաղընտա Սուլթան Ահմէտ ճամի չերիֆի բուզնամչէճիսի Լլճաճ Իպրահիմ էֆէնտի վէ Գարանֆիլիգատէ Ալի էֆէնտի վագֆլարընտան պուճագմանը մէյխանէսի արսասը միւլթիհին սիլսան հիսսէսի։

. . 11 . . 10000. — Գալաթատա Եէնի ճամի մահալլէսինտէ Էօմէր սօգաղընտա Այասֆիտի քեպիր վագֆընտան շէհրի 50 ղրշ. քիրալը ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ Թէրպիէն 80 ղրշ պիր պապ մադալանը 6 հիսսէէն պիր հիսսէսի։

. . 117 վէ 119 . . 6000. — Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Մաճար ճատտէսինտէ Հարէմէն կէտիքեթրնտան շէհրի 90 ղրշ. քիրալը վէ վէրսարտա 5 օտայի միւշթէմիլ Թերպիէն 100 ղրշ տիրսապ վէ սարլ պիրպիրինէ մութասրլ պիր պապ աչը վէ թէնէքէճի կէտիկի էլեէվմ պիր պապ դահվէ վէ գուրապկէճի տիւքքանընը։

. . 1 վէ 2 . . 7000. — Պէյօղլուտէրէտտ Զարշը իսկէլէսի սօգաղընտա վէ Հարէմ իսկէլէսի սօգաղընտա Պայրամ բաշա վագֆընտան շէհրի 110 ղրուշ քիրալը Թահրընտա պիր օտայը միւշթէմիլ Թերպիէն 85 ղրշ պիր պապ դահվէ տիւքքանընընը նըսֆ հիսսէսի։

. . 73 . . 200. — Խասքէօյտէ Ապտիւսսէլամ մահալլէսինտէ Ապտիւսսէլամ ճատտէսինտէ բէիս էլ քիւթթաբ Շամիզատէ Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան շէհրի 4 ղրուշ քիրալը պիր պապ տոխանի միւլքինին նըսֆ հիսսէսի։

. . , . . 1000.— Գաբանը տագիգ գուրպինէ Հըզրը պէյ մահալլէսինտէ Հաճէթ գատրն ճատտէսինտէ Եվգաֆ կէտիքեաթընտան շէհրի 10 ղրշ. քիրալը Թերպիէն 50 ղրշ արսատա մէպնի պիլահավա ճամը տիւքքեանը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի։

. . 224 . . 2500ռ0. — Պապը Ճաֆերի խարիհինէ Ախը չէլեպի մահալլէսինտէ Թաշընը ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան վէ Այասոֆիսի քեպիր վագֆլարընտան շէհրի 400 ղրշ. քիրալը Թերպիէն 24 ղրշ միւլք մա կէտիք պիր պապ քարկիր պաղմամուը տիւքքանընընը նըսֆ հիսսէսի։

. . 2 . . 10000.— Տավուտ բաշա մահալլէսինտէ Աթլամա Թաշը սօգաղընտա խասրմ Մէհմէտ աղա վագֆընտան Թերպիէն 120 ղրշ արսատա մէպնի 4 օտա պիր սուֆա վէ պիր գուլու վէ 40 ղրշ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշայ պիր պապ մէնզիլը։

. . 25 . . 7500.— Պապը Ճաֆերի ճատտէսինտէ Բիւթէմ բաշա մահալլէսինտէ Գուլթուճբաշը ճատտէսինտէ հարէմէյն կէտիքեաթընտան շէհրի 70 ղրուշ քիրալը նիմ քարկիր 25 ղրշ պիր պապ գուլուճը էլեէվմ սանտրգճը տիւքքեանընընը պիթիհին։

. . 39 . . 8000.— Էյրի գաբուտա մօլլա Աշգի մահալլէսինտէ Պալմամուխանէ ճատտէսինտէ Մէհմէտ Սայիտ էֆէնտի վագֆընտան Թերպիէն 250 ղրշ արսատա 5 օտա վէ մէքթէպը Մուսէվի վէ 1450 ղրշ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր գըթա պաղչէնին պիթիհինիւ։

. . 41 . . 8000.— Էյրի գաբուտա մօլլա Աշգի մահալլէսինտէ Պալմամուխանէ ճատտէսինտէ տերուինտէ 150 ղրշ արսատա 5 օտա վէ 900 ղրշ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր գըթա պաղչէնին պիթիհինիւ։

. . 5 . . 7500. — Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Հասան բաշա գարագօլխանէսի ճատտէսինտէ Թերպիէն 25 ղրշ արսատա ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ Սուլթան Ապտիլ Համիտ Խան վագֆընտան մուգատտէմա գասպ էլեէվմ նիմ քարկիր սէպղէվթը տիւքքեանը կէտիկինին ռուպ հիսսէսի։

. . , . . 1478.— Ֆաթիհտէ խարաճը Շէմսէտտին մահալլէսինտէ Տէսթէրճիէր սօգաղընտա պիր նումէրօ իլէ մուրագգամ տիւքքեանա մութասրլ աթիգ պիմարխանէնին թախմինէն 10 ղրշ պիր գըթա տուվար մահալի։

(1) Ճիւմլէլէրին պաչարընտա իւք հիգատտա պուլունանրագգամար՝ մահիւլաթըն նիւմէրօլարընը, վէ իքինճի հիգատաքիյէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիտիրիմքէտ տիրլէր։

ԻԼԱՆՆԱԹ

Նէյպիզէ գազասընտա սաքին իքէն պունտան ադտէ.Ֆէվթ օլան Արնավուտ Հասան Եուզնամ քիմէնէ թէրքէքէսինտէն օլուպ վարիսը զայրը պուլունտուղունտան, պէյթիւլմալ մէմուրը մուվագգաթը իլէ 40 կիւնտէն պէրու միւզայէտէսի իճրա օլունան գասապի մէզքիւրէտէ Գարա Պագալ մահալլէսինտէ քեահն մալիւմ էլ հուտուտ վէ պիր պապ միւլք մէնզիլ 2700 ղրուշտա, վէ երինէ թէրքէքի մէզքիւրէտէն Հասան աղա չէչմէսի նամ մահալտէ քեահն մալիւմէլ հուտուտ 3 պուչուգ տէօնիւմ մամուր պիր գըթա պաղ 3000 ղրուշտա, վէ երինէ թօնպուլ գարուսը նամ մահալտէ քեահն մալիւմ էլ հուտուտ 7 տէօնիւմ մրգտարը մամուր պիր գըթա պաղ 2100 ղրուշտա գարար պուլմաղլա, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 13 կիւն զարֆընտա 100տէ 5 գամմը իլէ թալիպ օլան զէվթրը կէյպիզէ մահքէմէի չերիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

7 մարթ 300

Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան.

Գուշագճը էնանֆընտան Հիւսնի էֆէնտինին Ապտիւլրահիմ աղա զիմմէթինտէ մաթլուպը պուլունան մէպալիղին թէէմինը իմթիհասը իչիւն, մէտեուռը մէրգումին Ղուրիաշ աղա մահալլէսինտէ չըգմազ կիւմիւշխանէ սօգաղընտա քեահն 100 ղրշ արսա իւզէրինէ մէպնի օլուպ, տէրունինտէ ֆէվգանի վէ թահթան 7 օտա վէ մաթպախ վէ սարէյի վէ 400՝ղրշաբ միւթէճավուզ պիր գըթա պաղչէյի վէ մեզքիւր պաղչէ տերունինտէ 3 ատէտ օտայը շամիլ 7 նօմէրօ իլէ մուբագգամ միւթէսարրրքի օլտրգը պիր պապ ախշայ խանէսինին թէմամը թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլ միւզայէտէ ֆիրուխթընա թէչէպպիւս օլունաճագը Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթինտէն իլան օլունուր։

15 Շուպաթ 99

Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան

Զուրէպա խասթախանէսի իչիւն պիր սէնէլիք լիւզումի օլան 2 նէվ նանը ագիգին չէրաիթը մուգարրէրէ տախիլինտէ իճրաօլընան միւնագասատա ֆըրանճէլանին պէհէր գըյէսի 73 վէ ատիսինին 43էր բարատա թալիպի էօհտէսինտէ գալտրղընա վէ չէհրը ճարիի Բուսմինին 10ընճը ճումաա երթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատարը հէր գաչ բարա թէնզիլ օլունուր վէ 12ինճի բաղար երթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ իտիլիր իսէ գապալ օլունուպ անտէն օսնրա թէնզիլ գապալ իտիլմէյճէկինէ պինանէն նօգասանը իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյճէնլէրին էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէ. լէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 300 3—3

Քէզա

Էսկի գըյէ հիսապը իլէ 1 սէնէլիք լիւզումը օլան 7800 գրյէյէ գատար սրրա Մըսրը բիրինճի չէրաիթը մուգարրէրէ տախիլինտէ իճրա օլունան միւնագասատա պէհէր գըյէսի 2 ղրշ 18 բաատա թալիպի էօհտէսինտէ գալտրղընա վէ չէհրը ճարինին 10ընճը ճումաա երթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատարը հէր գաչ բարա թէնզիլ օլունուր վէ 12ինճի բաղար երթէսի կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10ա գատարը 100տէ պէշ թէնզիլ իտիլիր իսէ գապալ օլունապիլիր, անտէն սօնրա թէնզիլ գապալ իտիլմէյճէկինէ պինանէն, նօգասանը իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյճէնլէրին եէվմը մէզքիւրէն էվվել էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 300 3—3

Շէհր էմանէթինտէն կէլէն իլան

Տօլմա պաղչէ վէ եէտի գուլէ կազանանէլէրի իչիւն լիւզումի օլան եէտի պին էլլի գանթարքէօմիւր քիրէճինին՝ չէրաիթը մուայէնէն վէճճէլ, պէհէր ճէտիտ գանթարը օն պիր դրչ պէշ բարատա թալիպի իւզէրինտէ օլտրղընան, վէ մարտրն օն տէօրտունճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէյինտէն, թէնզիլլիլէ թալիպ օլանլարն թէէմինաթ ագչէլէրի իլէ պէրապէր եէվմը մէզքիւրէ գատար Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

5 մարտ 300 3—3

Խաղինէի Խասսաի Շահանէտէն կէլէն իլան

Իշպու պին իւչ եիւզ սէնէի մալիյէսի իտարէսի իչիւն մէլզում հէր նէվ միհիմմաթը գըրթասիյէնին միւնագասարընա մարթը Բուսմինին օն պիրինճի բաղար կիւնիւ պաչանանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրէտ գատար Զինէի Խասսաի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

6 մարտ 300 3—3

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹ

ԿԱՆԱՆԱՁԱԾՏ (FER BRAVAIS) ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենաձօրաւորն է. օրը մի քանի կաթիլով, քիչ ժամանակի մէջ առողջութիւնն կը վերահաստատուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹԻՆ գործածութիւնն ոչ կղանգութիւն, ոչ ստամոքսի յոգնութիւն, ոչ թանչք և ոչ պնդութիւն կը պատճառէ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ, ինքնին համ ու հոտ չունի և չտարալ ոչ գինիին, ոչ ջրոյն և ոչ որ և է ըմպելեաց՝ որոց մէջ խառնուելով կը գործածուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենէն ազատն է, որովհետև ամբողջ սրուակ մը մէկ ամսէն վեց շաբաթ կը տա է. ուրեմն այս գեղին գործածութիւնն՝ օրը մի քանի փարայի կու գայ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ, ակռաները չսևցներ։

Ամէն սրուակի հետ յայտարարութիւն մը կը գտնուի, որ մանրամասն կը նկարագրէ այս պատուական չրալոյծ երկաթին գործածման եղանակներն։

Պ. Պրավէ իւր հնարած երկաթաջրոյն գօրութիւնն կրնայ երաշխաւորել, երբ սրուակաց վերայ գտնուի իւր տպեալ ստորագրութիւնն կար մը քանաքով։ Մեծ և փոքր սրուակներով կը ծախուի։

Վաճառատեղին է՝ Ի Փարիզ, BOUTRON & Cie, Rue St-Lazare, 40 & 42.

ԲԱՍԳԱԼ ԳԱՐԿԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ-ԵՕԼՏԱ ԹԷԱԹՐՕԻ ՃԷՏԻՏ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

Պալատէ իմզա սահիպի՝ բաղպէթլու էհալիին վէ միւշթէրիլէրին մաղհարը թէվճճահի օմմագ արզուսը իլէ, Գալաթատա 78 սէնէտէն պէրու եվլատիկէթ օմմագ իւգրէ թահթը թասարրուֆիընտա օլան մաղազասընը, պու տէֆա Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Թէաթրօի ՃէՏտտ ԻԹԹիսալինտէ զպէթ վասի մահալէ նագլ իմմիշ տիր։ Իշպու մաղազատա հէր նէվի ճինս եէվմք իչիւն չինիտէն վէ պիլօրտան թագրմար խաս վէ պայարը սուֆրա էտէվաթը վէ ատմա լամպալար էհվէն ֆիյաթլա մէվճուտ օլուպ, գօմիսիսնճըլրգ տախի իտէր։

Իշպու մաղազատա իչիւն չոգ մալ ըսարլամշ օլուպ, իլէրուտէ կէլէճէ.լինի բաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր մաղազա Գալաթա Սարայը ճիվարընտա պուլունուր։

Բ. ԳԱՐԿԱ

ԳՐԱՈՒՍ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ՎԷ ՇԻՐՔԷԹԻ

1867տէ Բուլղարէ էլ-ղաղ օլանան տէրլէէ սամամ-գէտ ֆաղֆուրէ մամալրը էլէն ֆաղէրէյա գէտալ-վերէմէ տէր։

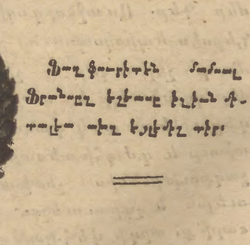

Ֆաղֆուրէն մամալ Ֆիրուզը եէնամը էլէն գէտալ տէր։

Ավթրիատա վագը Պօհէմիատա Մէսթինշինօ ֆապրիգասը՝ Շարգտա վէ 100 սէնէտէն պէրու Տէրսաատէթտէ քիչտա էյլէտիկի մաղազալարտա գըյմէթի հէր զէման թագտիր օլուն մամուլաթ իլէ քէսպը չէօհրէթ էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր ֆապրիգանըն Տէրսաատէթ մաղազալարը Գալաթատա եէնի ճամիտէ Քէրէսթէճիլէր սօգաղընտա 11 նումէրօլու տիւքքեանլար վէ Սթամպօլ ճիհէթինտէ տախի Հաճը Բէօյէք ճամի սօգաղընտա Հաճօրուլ խանը գարուսընտա 14 նումէրօլու մաղազա տրը։

Մէզքիւր մաղազալարտա պուլունան պիլօր վէ ճամ վէ բօրսալէնտէն մամուլ միւթէնէվվի հաճմ ու սուրէթտէ լամպալար վէ այնալար վէ ավիզէլէր վէ սարէ հագգընտա ումումրն նազարը տիգգաթը ճէլպ օլունուր։ Քէզալիք մէզքիւր մաղազալարտա բօրսալէն վէ շիչէտէն մամուլ վէ տիւլինէր վէ ճէհէզ իչիւն վէ սենէ պաչը հէտիյէլէրի իչիւն էչեա պուլունուր քի, եալընըզ կիւզէլլիքլէրի տէյիլ ֆիյաթլարընընն տախի էհվէնիյէթի ճալիպլը նազարը տիգգաթ տրը։

Մէզքիւր մաղազալարտա իշպու մամուլաթտան մատտա ֆրանսա վէ Ալէմանիա ֆապրիգալարը մամուլաթը մէվճուտ տրը։

Էշեաի մէզքիւրէ կէրէք քիւլիյէթ իւզրէ վէ կէրէք բարչա բարչա ֆիւրուխթ օլունուր։